

Szerkezetőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Egy letűnt nemzedék

Nátafalussy Kornél

Irta: Dutka Akos.

Most harminc éve . . . A mi elmúlt életünk végzetes, történelmi harminc esztendője. A váradi premontrei gimnázium fehér visszhangos folyosóin végig hömpölgött a nagycsengő éles érces szava, a nagy Szabó pedellus úr kongatta a szokott méltóságosabb ütemmel. A jámbor kis diákszívünk megremegett a csengettyűszó s ijedten tódultunk a nagy, világos tantermekbe, ahonnan olyan jól esett letekintni a nagy gledicine fáktól árnyékos udvarra.

Istenem milyen szentelt, drága emlék, milyen szeretettel becézett gyermek-életünk lett abból a régi délelőttől, mikor a váradi gimnázium boltíves folyosóin először jött végig grácisus úri méltósággal a nátafalussy Kornél; az új főigazgató. A váraaren szelid papja, az ezüstös fejű nátafalussy márkai. Szent Norbert szerzetese, a nagy főlényes méltósága akkor félelmetesen imponáló volt, aki mint a diáksorsunk elvtársaként lebegő végzet suhant könnyű ruhájában a lépteivel végig a fehér folyosókon. A 1867. utáni

szelid, nagyszerű papja és tanára volt az a külsejében szeretetreméltó, lelkes, értéken felvidéki magyar.

Mikor először hallgattuk kissé gömörös akcentusú szavát, gyermeklélekkel alig értettük a szavaiban rejlő bölcsességet.

Később az érettségi előtt, mint poétázó, elinduló hanyatló diák jutottam közelébe. Pálffy Béla Verhaaren kemény papja, a robosztus magyar, felfedezett mint a nagy. Egy főigazgatói látogatáson a hitványan elmondatta a Tékozló fiu című művét. Nátafalussy főigazgató urnak. Az ezüstös fejű romantikus arc, amely a vakítóan ragyogott a fehér mellény szeliden csillogott a finom szemű hosszú aranylánc, megenyhült, a szigorú kézfogás átmelegedett s valami lelkes, siklózó szeretettel siklott végig rajtam a főigazgató ur szeme.

Ez a második találkozás döntő volt az életemre is és ahhoz a szerencséhez vezetett, hogy ezt a nagyszerű liberális papot, akinek báró Eötvös József volt az elődjéje, aki Trefort szellemében nevelte a tanítványait, közelebből megismerhessem.

Finom romantikus külsejével harmóniában volt az egész egyénisége. Gondolatok csak vissza, hány ilyen nagyszerű pap adott a premontrei rend Nagyváradnak: a Cséplő Péterek, a Makróczy Gáborok, a Kertész Miksák szentelt emlékü faját.

Ezek a keményfából faragott férfiak, a szeretetnek ezek az igazi papjai, a szelid világosságának gyújtogatói nevelték a nagy Nagyváradot és nem véletlen az, hogy Nagyvárad Várady Zsigmondokat, Rádl Ödönöket, Berkovits Zsigmondokat és Fecsekéket kapott a váradi premontreiektől.

Az a gyermekkor vers közelébe vitt, a óta csak Akos öcsémnek szólított és másra, tanulásra buzdított. Oda vett a hivatalába írni, de talán ő maga sem a befizetésű állást szánta nekem ajándéknak, hanem módot akart nyújtani a tanulásra.

Megnyitottam az ő nagyszerű könyvtára s attól a naptól kezdve nőtt az előttem az ő gyönyörű emberi alakja.

Husz éves voltam s ő az egészséges, megroppant, az elmúlásra készülődő nagy idealista, az irodalom, a magyar kultúra, a szépség rajongója szeretettel néz-

te, ha én a hivatalban új versemet csiszoltam s ilyenkor könyvekről, nagy eszmékről, idealokról kezdett beszélgetni és könyveket rakott az asztalomra. Történelem filozófus volt és éles szemmel látta az emberiség küzdelmében rejlő igazságot, a nagy evolúciót, ahol semmi se történik ok nélkül s ahol végül mégis mindig az ész racionalizmusa és az erkölcsi fölény győzedelmeskedik. Szentül hitt az emberiség fejlődésében. Targyilagos volt s mindig két szélsőséges álláspont összevetésével kereste az igazságot. A Weisz Julián-féle Jezsuita világtörténelem mellé oda tette az asztalomra Marcali könyvét és a Genézis mellé Giesswein asszirológiáját.

És ez a tudós, ez az álmódó magyar, nagy életművész volt. Ugy élvezte a szép verset, mint a jó bort. Szerette az életet; az élet ritmusában az Isten dalát érezte s minden nemes örömeinek nyitva volt a háza. Szobájában a világ tudománya és irodalma sorakozott a polcokon. Asztalán karsu vázában virág. Ő maga papos eleganciájában, mint egy francia abbé szeretetreméltó közvetlenséggel élvezte az életet.

Rendszeres és derűs bölcsessége oly

nagyon hasonlatos volt az Anatol France Brotean bácsijához. Mikor Rádl Ödönnel összeültek és Itáliáról meséltek a két régi idealista, mint két kora renaissance szerzetes úgy lelkesedett. Mintha most jöttek volna Assésiből. Tiszta, jó nemes emberek voltak, gyermekkedélyű öregek. Egy gyönyörű lendületű lefagyott magyar kultúra drága emlékei.

Vajjon tudja-e Váradon még valaki, milyen nemes értékes emberek éltek ott tiz, husz, harminc év előtt s milyen nagyszerű jövődő vajdott ott, milyen kulturális csirákat neveltek a premontreiek gimnáziumában s ki volt Nátafalussy Kornél. Rádl Ödön, Várady Zsigmond s a többi büszkesége Biharnak?

En messze a szülőföldtől, ahol anyám kéménye füstöl, valami varázsló kékfátyolon át látom és őröm a régi Váradot, a nagy idealisták, a nagy álmok és álmódók városát, ahol minden magyar szépség és nagyság és minden magyar bűn csirázott s úgy szeretnék a váradi nagytemetőben a Nátafalussy Kornél fehér sírkövére egy vörös szegfűcsokrot letenni. Vajjon viszem-e neki valaki virágot, neki, aki életében úgy szerette . . .

Felmondott a káptalan is az összes alkalmazottainak

Veszélyben a kath. iskolák és intézmények

Szomorú perspektívára mutat rá ez a tudósítás, amelynek aktualitását most az adta meg, hogy a római katolikus megyéspüspökség után az ezeréves nagyváradi káptalan április 23-án tartott ülésén a törvényes határidőre felmondott jószágkormányzójától kezdve minden alkalmazottjának is, egyrészt pedig nyugalomba helyezte. A földreform törvénynyé emelkedésekor már megéreztük a szelét annak, ami most következett, hogy sem a püspökség, sem a székeskáptalan nem marad vagyoni helyzetében, azonban most, amikor a kisajátítás csaknem befejezést nyert és a káptalan minden birtokát úgyszólván teljesen kisajátította az állam, a püspökségnek pedig csak a legminimálisabb, legbelsőbb szükségletére hagyott s meglehetősen szűkreszabott birtokrészen kívül szintén semmije sem maradt: azokra a kulturális, társadalmi és altruista intézményekre gondolunk, amelyek teljesen elvesztették fenntartóikat, valamint azokra a nyugdíjas családokra, özvegyekre, árvákra, az alkalmazottak családjaira, amelyek rövidesen teljesen kenyér nélkül, támasz nélkül maradnak s elvesztik évtizedek, egész emberöltők megdolgozott éveit során elnyert nyugdíjaikat a legszűkebb időszakban s belejutnak a teljes kilátástalanság nyomorúságaiba.

A káptalan nem jószántából, hanem helyzetének kényszere alatt, óvatos előrelátással hozta meg elbocsájtó határozatait tekintettel arra, hogy a kisajátítás jogerősen megtörtént egész birtokára és bár még ma birtokon belül van, az állam ígéretet adott az igénylő parasztságnak, hogy ősszel birtokba helyezi őket.

A káptalantól 15.218 hold házikelésben levő birtokot, 4548 hold bérletbe adott mezőgazdasági birtokot sajátította ki az állam 300 és 1300 lei között váltakozó egységárban. Ezenkívül 70 hold szőlőt és 35151 hold erdőt földestől, fástul holdanként 40 leitől 300 leiig terjedő áron. Összesen 54703 holdat. A káptalan a lehető minden jogorvoslatot megpróbál arra nézve is, hogy az árakat felemeltesse, mert hatalmas bükkösök holdját 40 leira

értékelték a szakértők, akik többnyire a birtokba lépni akaró helybeli kisgazdák voltak. A káptalannak még házi szükségletére sem maradt földje. A Nagyvárad határára levő 40 hold bolgárkertészetet is kisajátította az állam és azt most bérbeadta holdanként 400 leiért egy konzorciumnak, amely mintakertészetet akar folytatni s a város piacát zöldecskával akarja ellátni. A konzorcium arravaló tekintettel, hogy nagy befektetése van gépekben, szivattyúkban a káptalannak, amely tulajdona marad, felszólította, lépjen be felszereléseivel a konzorciumba. Elvben a káptalan elfogadta az ajánlatot, de végleges megegyezés még nem történt.

A püspökségnél 185 ezer holdat sajátított ki az állam. Ebből 48 ezer hold bérbeadott mezőgazdasági birtok volt, házikelésben a püspök csak 500 holdat tartott meg. A püspökségnek Magyarország területén még körülbelül 7000 hold birtoka marad az ottani vagyonváltság után, azonban az már úgy tele van tömve tisztekkel, számtartókkal s egyéb alkalmazottal, hogy az itt kenyér nélkül maradó tisztviselőket elhelyezni nem tudja.

A püspöknek személyes szükségleteire az állam száz hold mezőgazdasági birtokot, a Fácánost és a rezidencia fűtésére 1575 hold erdőt hagyott meg, bár az állam által kiküldött szakértők 12 ezerholdat javasoltak.

Ugy a káptalan, mint a püspökség még a kényszerbérletek idején leredukálták tisztviselőik és alkalmazottaik számát. Igen sokat elbocsájtottak. Most a káptalannál körülbelül hat száz család vesztette el kenyérét, közte 25 nyugdíjgyenyre s végkielégítésre jogosult tiszti család.

A püspökségnél pedig husz a nyugdíjra s végkielégítésre jogosult felmondásban levő tisztek száma. A püspökség a jövő év április 1-re mondott fel alkalmazottainak, a káptalan pedig a külső tiszteknek, illetve az okleveles nyugdíj jogosultaknak egy esztendőre, általában a törvény által előírt felmondási időre.

A legsúlyosabban érinti a káptalan és püspökség uradalmainak elvesztése a már

Ferdinánd király
Rákóczi-ut 55 szám

Gergely Gyula úri szabósága

Ferdinánd király
Rákóczi-ut 55 szám

nyugdíjban levő alkalmazottakat, illetve a nyugdíj élvező betegeket, özvegyeket és árvákat, mert egyszerűen nem lesz miből fizessék a nyugdíjat. A kisajátításért tudvalevően az állam egyelőre nem fizet, csak a kamatokat fogja folyósítani. A püspökségtől jelenleg 75 család élvez nyugdíjat, a káptalannál 30 család. Teljesen problematikus, hogy ezeknek a családoknak miből fogják a nyugdíjat fizetni. Mert például a káptalannál a múlt esztendőben a nyugdíjalapra, amely ma már alig néhány ezer lei, 170 ezer leit fizettek rá, illetve ennyit fizettek ki nyugdíjra az alap kamatain felül, hogy a nyugdíjasok megélhetését lehetővé tegyék.

A püspökség tartotta fenn a katolikus tanítóképezdét, szemináriumot, a velencei zárdát, a káptalannal együtt a Szent László-intézetet és még rengeteg intézményt. Kegyuri plébániákra és iskolákra évente több mint másfél millió leit adott a püspök. A 1921 évben 642.746 lei 65 banit adott ki Széchenyi gróf püspök jótékony célra. Ezenkívül 450 ezer leit a nagyváradi katolikus iskolák fenntartására adott a püspök, amihez a káptalan még 130 ezer leit adott, hogy az iskolák teljes érintetlenségükben fennmaradásának. A jövő évtől kezdve ezek az adományok elmaradnak és ennek az összegnek, az 580 ezer leinek előteremtése a nagyváradi katolikus társadalomra fog hárulni, amely az elmaradt államsegély pótlására szedett iskola-adóiban eddig csak 200 ezer leivel kellett hozzájárulnia a nagyváradi iskolák fenntartásához. A Kath. Növédő 36 ezer leit és 75 méter fát kapott évente humanitárius céljaira, de több, mint nyolcszáz méter fát utaltak ki tulajdonképpen a növédő utalványaira.

Nehéz volna felsorolni a káptalan és a püspökség által segélyezett intézmények számát, különösen azokat a családokat, akik évek hosszú sora óta állandóan segélyezettek, akik között volt nagyon sok ún. szemérmes szegény, letört uricsaládok, amelyeknek tagjai már keresetképtelenek. Hogy mindezekkel most már a forrás kiapadása után mi lesz, csak sejteni lehet. mert a káptalan s a püspökség magyarországi birtokainak épen úgy meg vannak a magok hasonló eltartottjai, kegyuri kötelezettségei, amelyek teljesen igénybe veszik. A káptalan tagjai már ebben az évben is havonta ezer leit kaptak csupán a természetbeni járandóságokon kívül, ezek is le voltak redukálva úgy, hogy a kanonokok a régi 80 méter tűzifa helyett évente csak 17 métert kaptak s így a legnagyobb takarékosagra voltak szorítva.

Makacs kivándorlók

A „Nagyvárad” egyik legutóbbi számában közölt levél nyomán, amelyet Vargha István kivándorló küldött Braziliából, felkeresett egy kivándorlásra készülő asszony. A levelet kívánta látni, rendelkezésére bocsátottam. Elolvasta s letette az asztalra.

— Ezt a román kormány iratta. Nem akarja, hogy kimenjenek innen az emberek.

A tisztánlátásnak ez a hályogja nagyon meglepett. A levél borítékán rajta volt az amerikai bélyeg, eredeti lebélyegzéssel, a hely, a dátum s ez a szegény nő azt hiszi, hogy a kormány irat olyan levelet, amely feltárja a kivándorlási agitáció mögött rejlő rettenetes valóságot.

— Szegény asszony, — mondtam — maga azt hiszi, hogy a kormánynak van arra ideje, hogy a kivándorlással foglalkozzék s megkeresse a kivándorlás gazdasági okait? S pláne arra gondolna, hogy leveleket írasson Braziliából. Hiszen ha érdekében volna a kérdés megoldása, akkor nem garázdálkodnának a kivándorlási ügynökök Romániában s különösen Erdélyben, nem küldhetnék szét csábító és valótlán ígéretekkel hemzsegő leveleiket, nem árasztathatják el a kisebbségi népterületeket olyan felhívásokkal, amelyek megindítják a kivándorlást s gyógyíthatatlan sebet ütnek az ország gazdasági életén. A valóság az, hogy szabad a vásár s ígérhetnek fűt fát az ügynökök, mindenki behunyja a szemét és sükette lesz a legfinomabb hallású tisztviselő is. A levél valódi, a maga fellelése szomorú tévedés és ferdeség.

— Kérem, válaszolt a makacs kivándorló, azért hittem ezt, mert elakarnak ij-szteni attól, hogy kimehessünk. Hát, kérem szépen, az én szomszédságomban van egy parasztgazda, ez kint volt Amerikában öt évig s hozott haza 4000 dollárt, vett földet házat, mindenfélét. A múlt héten jött be a városba s beváltotta az utoisó 40 dollárját is. Hát ez nem tréfa, ez valami.

Megkérdeztem a gazda nevét, hol lakik s a levelet átadtam az asszonynak, hogy állapítsa meg annak hitelességét. Aztán kimentem a falura.

Kisgazdához vezetett az utam, akinek háza, kevés földje van s néhány ökre, két lóva. Elmondtam, mit hallottam, nyilatkozzék.

— Asszonyi fecsegés, mondja. Hát nem úgy van az. Igaz, voltam Amerikában, de nem Braziliában, vagy hol, hanem Északamerikában, Kimerikében, így mondják azt angolul. Ott lehetett munkát kapni még akkor, a háború előtt. Mert én nem most voltam kint, a háború előtt mentem és spóroltam, félretettem a garast. Aztán jött a háború, rosszabb lett a kereset, felügyelet alá jutottunk, a bányából el kellett menni, sokat nyomorogtunk, amikor aztán a békekötés után hazajöttünk. Addig szép pénz ment el. Aztán mikor hazajöttünk, a dolar — dollár — nem volt 260, hanem csak 40 lei, meg még kevesebb. Vásároltam egyetmást, az igaz, de ha nem jövök haza, akkor meztláb maradok Amerikában. Nem lehetett már akkor se keresni, amikor hazajöttünk, nem volt munkája sok embernek, nem is indult meg a munka. Éa nem voltam Braziliában, de hallottam onnan jött emberektől, hogy az ottani kormány, ha ő adja a kiutazási pénzt, meg a hajójegyet, akkor kötelezi a kivándorlót, hogy ott maradjon. Ad neki házat, de pontosan kell törleszteni a kiszabott árat, mert már az első részletnél, ha elmarad a fizetés, kiteszik a szűrét az embernek az állami házból, aztán mehet haza, ha tud.

Igy már tisztán állott az eset s a legközelebbi összejövetelnél már hivatkozhattam a hiszékeny emberek jobbik eszére. Egy fiatal ember replikázott:

— Jó, jó, tudjuk mi azt, hogy Délen becsapják a kivándorlót, elszedik a pénzt, kidol-

goztatják és kikergetik a vadonba. Tudjuk. Északra megyünk vagy Nyugatra. Nekem S. Franciskoban van ismerősöm, az küldött h. jegyet, beutazási engedélyt s pénzt. Hát volt az, hogy a kivándorlók száma betevárnai kellett az új kivándorlási évre. Ekkor besoroztak. Most nem mehetek, pedig men-

van munka a Nyugaton.

Kiderül, hogy sokan Nyugatamerikába menének, ha lehetne. Makacs a kivándorló és kan emlegetik Szabó János műszerészt, harmadéve annak rendje és módja szerint utazott Amerikába s eljutott Elliszlandig. Itt járvány tört ki a hajón s azt visszaküldték Flandiába. Szabó onnan Magyarországon került igyekezett haza. Királyhidánál elfogták hat hónapig Csáton tartották. Kiszabadulva megkezdte szívós munkáját s most S. Franciskoban él.

Beszéltem egy kivándorolni akaró férfival.

— Nem megyek ki, mondta, de csak azért, mert nincs pénzem az utazásra és hajójegyre. Ha a brazilai kormány visz ki, akkor soha tudom kiváltani magam, meg a lányaimat. dom én azt, hogy bajba jutok, ha úgy v. nek ki, mint a rabokat. Jött már vissza ember, azt mondta, hogy kukoricakenyérrel brazilai babon élt heteken át. Ha lesz pékimegyünk, itt mindig kevesebb a munka mi dolgozni akarunk.

Jómenetű, 12 éve fennálló iparvállalathoz

80-100.000 lelei

társ kerestetik

Cim a kiadóhivatalban.

Jót olcsón csak MOSKOVITSNÁL, Zöld utca 8, a Fehér Bérany áruházban vásárolhat. — Megleő árak!!!

Munkás ing — — — 79 leitől	Női himzett ing — — 99 lei
Bőrerős alsónadrág — 59 leitől	DMC fehér — — — 550 lei
Zokni — — — 15 leitől	DMC színes — — — 6 lei
Nyakkendő — — — 19 leitől	Vászon métere — — — 32 lei
Reform női nadrág — 69 leitől	Karton — — — 29 lei
Női zsebkendő — — 5 leitől	Szővet — — — 49 lei
Női harisnya — — — 22 leitől	Asszonyka kel. vászon 49 lei
Női kötény — — — 65 leitől	Batist — — — 37 lei
Gyermek zokni — — 8 leitől	Cipész közbélés vászon 26 lei
1000 jados alsó szál — 13 leitől	Férfi ing dupla kezelt — 139 lei
Gyermek bőrkötény — 45 leitől	

Állandó nagy raktár mindenféle c. r. DMC. rőfös és rövidárúban. Óriási választék különféle vásznakban. zefirek, delainoi szövetek, divat keimek hetenként friss telekben. Kész férfi, női és gyermek fehérneműek mérték után is készűlnek. Szabó kellékei

Teljes menyasszonyi kelengyél

Viszonteladókna nagy árkedvezmény.

Folytatólagos használatnál elsőrangú gyógyhatásu!

614

LUCULLUS
csemege és likőr különlegességei a legjobbak!

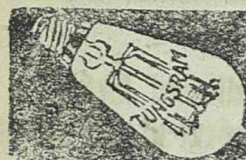
„FRONTIERA”
KERESKEDELMI ÉS IPARBANK R. T.
Calea Regale Ferdinand 3

Deviza átutalásokra autorizált bank.

Deviza átutalásokat pontosan és legelőnyösebben eszközöl.

Idegen pénzeket vesz és elad.

Deviza osztály telefon számai: 520 és 541

TUNGSTROLAM

A legjobb villanykörte! Mindenütt kapható!

HÁROM VERS

Bárdos László sajtó alatt lévő kötetéből
Huszonötévesek

Dobáld föl jól fejem
25 év, te kényes
jó arabsvérű mén,
s ki sorsom abrakján elosztod
készüljön a galopphoz
a lángheví és vadsörényű ménés.
Életcsikósod kénnyel hátad mögött ha csörtet
riasztó karikással;
ne bánd s ne féljed őket,
ha habosra szalajt,
csak egymáshoz terelget,
csak egymás mellé hajt.

Most még eső szemelget
és földre hull a homlok
fakó felhők miséznek komor litániát;
de álmában egy szíves kisdíák
már látta fényesen a felfutó korongot.
Férges, avitt alomján
a jószág bárha kushad
tudom és érezed: Keletről kél a Nap,
a kakasok már régen nem alusznak:
a trágya véres mocsán
szolgálók tunya kése
hlába fenve rájuk
nem hallgatnak azértse —
a sűrű éjszakába bele rikoltanak!

Dobáld föl jól fejem
25 év s a gondok
ne törjenek barázdát e tiszta homlokon,
ki ember daccal él, az véled mind rokon,
ne vessenek a balgák, szájalmas bolondok
vének, vakok, üresen kényesek:
Mi győzünk csak, huszonötévesek!

Pillangó

Tartalak, mert a szájad uj
és van még ismeretlen Rajtad
és jól esk, hogy lángra gyulj
s a szájam véres sebre marjad,
de jól tudom már: nem vagy az,
akinek Magadat akartad!

Pillangó vagy, ki kergetőz,
télre halott hínárba szöllek,
átvedlesz, hogyha itt az ősz,
báb vagy rőt hernyó lesz belőled.
De most a szárnyad tündököl
s színeket szór a déli napban
s a szemed fénylő, szép tükör
mert március van és tavasz van.
Szeretem sokszlú ruhád
hogy rám csillog ezernyi tüzzel
s ha elég volt: hessentlek el,

mindegy marad mikor repülsz el...

Öngyilkosok

Mint magzatot titokban érlelik
a szív alatt, az agyban és a vérben
rossz szándékuk. És hordják évekig.
És nem találják helyüket a térben
és sirnak ők és sirva kérdezik:
hol hát a cél, szép, biztató reményem?

Itt vannak még s már is messze járnak,
a szeme mindnek idegen mered
mint egy unott délután vasárnap.
Vér nem kering bennük. Lomha masszák,
hogy ténieregnek, utcán tereken
s egy este málázva az ereken,
mely kezükön kékes vonalra bágyad

— meghuzzák a revolver ravaszát.

Ipari és kereskedelmi vállalatok működési engedélye

A nagyváradi és biharmegyei kereskedelmi és ipari vállalatok nacionalizálása és működési engedéllyel való ellátása megkezdődött. Ha a vállalat belföldi, nacionalizálás szükséges, ha külföldi a vállalat, működési engedélyt kell kérni, mert amely vállalatnak ez hiányzik, azt zárlat alá veszik s kormánybiztos neveznek ki a vállalat vezetésére.

A működési engedély megszerzéséhez a következő okiratok szükségesek:

1. Az alapítási iratok.
2. Az alapszabályok, amelyeket előbb módosítani kell, olyképp, hogy a részvények kétharmadrészének román állampolgár birtokában kell lenni, az igazgatóság háromnegyedrészének pedig román állampolgárnak. A részvények átírása csak igazgatósági jóváhagyással történhetik.
3. Az utolsó évi közgyűlési jegyzőkönyv.

4. A részvényesek névsora, állampolgársági igazolása, a részvények számát feltüntető kimutatás, az igazgatóság névsora, az igazgatók állampolgársága és részvényeinek kimutatása. Ez utóbbi két névsort a polgármester hitelesíti és igazolja ki a román s ki az idegen állampolgár.

5. A hitelezők névsora s a hitelezett összegek feltüntetése. Ujjonnan alakított vállalatoknál az utóbbi pont felesleges.

Ujjonnan alakult részvénytársaságok ezeken kívül betérjesztik a 30% alaptőke befizetéséről kiállított közjegyzői okiratot.

6. Végül román nyelvű részletes kérvény a vállalat leírásával s ismertetésével.

Ezen az alapon számos részvénytársaság terjesztette be kérvényét a kereskedelmi felügyelőséghez s az alább felsorolt vállalatok már meg is kapták a működési engedélyt. Vannak, akik régebben betérjesztették irataikat s a kereskedelmi minisztérium meg is adta az engedélyt, azonban az ügy a pénzügyminisztériumba került, hol egy 3 tagú bizottság határoz az engedély felől s ez még nem történt meg. Valószínű, hogy a bizottság tul van halmozva teendővel, mert naponta 40—50 ilyen kérvény érkezik be s a bizottság csak 5—10 ügyet tud elintézni. De du kereskedelmi felügyelő a következőket mondta erről:

— A kérvényeket a kereskedelmi felügyelőséghez kell beadni s ez terjeszti fel a miniszterhez. A minisztériumhoz való közvetlen folyamodás mitsem használ, például rá az Angol—Osztrák-Bank esete, a mely a kereskedelmi minisztert kérte a működési engedély kiadására, de az elküldte az ügyet véleményre a kereskedelmi felügyelőhöz. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank s a Magyar Általános Hitelbank működési engedélye még nincs meg, az Agrár Takarékpénztár pedig nem tudom honnan szerezte az engedélyt, amelyre hivatkozik, nálam nem adott be kérvényt. Ha én rosszmájú volnék, kellemetlenséget szerezhetnék a vállalatoknak, a melyek nem követik a törvény által előírt utat. Ha azonban a terminus letelik s nem szerzik be a működési engedélyt, kormánybiztos kirendelésére készülhetnek elő. A kormánybiztos pedig nagy fizetés mellett fog üzemet s vállalatot vezetni. Itt van a gázgyár, amelyet az állam szekvesztrált. De szerencsére a vállalatok kérvénye folyton érkezik s mintegy 100 kérvény az, a melynek sorsa még függőben van, de elintézése nem késik soká.

Cherciu János iparfelügyelő pedig így nyilatkozott:

— Az iparvállalatok működési kérvényre én adom a megfelelő véleményem s tudtommal ha én és a kereskedelmi felügyelő véleményezzük a kérvényt, a minisztériumban működő bizottság a kérést teljesíti.

Eddig körülbelül a következő vállalatok kaptak működési engedélyt:

Vesta Chemiai gyár Nagyvárad, Viktória vatta gyár Nagyvárad, Tesetoria Mecanica N.-Somkut. Forestiera Belcsuk. Hellas Nagyvárad, Banca Romana Szatmár, Bihoreana Nagyvárad, Banca Com. Romana Nagyvárad, Fournirgyár Nagyvárad, Carpathia Nagyvárad, Dorian-film Nagyvárad, Bance de Escompt si Hipoteke Szatmár, Orient biztosító Nagyvárad, Izria biztosító Nagyvárad, Societate p. Import de fellerie Szatmár, Rimanóczy-gyár Nagyvárad, Maramuresana Mármrossziget, Cassa de Pastrare Szatmár, Ullmann Izidor és Fia Nagyvárad, Spitzer R. T. Nagyvárad, Téglá és Keramiai gyár Szatmár, Fortuna Nagyvárad, Granaria Nagyvárad, Vasöntőde (Tátray) Nagyvárad, Unio Vagongyár Szatmár, Szöllősi Sörgyár Szöllős, Belényesi Népbank Belényes, Városi Bank Nagybánya, Banca Societate Commerciale din Bihor Nagyvárad, Szigeti Takarékpénztár M.-Sziget, Columbia fémhernyógyár Nagyvárad, Bórurugyár Szatmár, Vulturul Bank Tasnád, Fabrica de Marfuri Industriale Rosenberg Izsó Nagyvárad, Meteor Fabrica de Eternit Fugyivásárhely, Banca Commerciale N.-Somkut, Industria Livica Montana M.-Sziget. Banca de Escompt M.-Sziget, Banca Marmatie M.-Sziget.

Zsoldos Tanintézet

Budapest, VII. Dohány-utca 84. :: Telefon J. 124-47.

A legjobban készít elő magánvizsgákra

Ne vegyen addig női ruhát,
blouzt, alját, pongyolát és leányka ruhát, míg meg
nem győződik arról, hogy a legjutányosabban a
HEVESI „Párisi divataruházában”, Strada
Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) lehet vásárolni.

BUTOR

U
T
O
R

különlegességeink
minden kivitelben
ÉRKEZTEK

Wallenstein Ferenc utódai
DANIBERG
és **WALDNER**
Níc. Jorga (Zöldfa)-u. 19.
Alapítatott 1861-ben

Felsőrészt szépen és gyorsan csak **Rosenberg Jenő** bőrkörösködésében, Teleki-u. 4. szám alatt csináltathat.

Abbáziába visszatértek a régi szép napok

A halott feltámadai látszik siri nyugalmából: Abbázia a húsvéti ünnepek után teljesen benépesedett. Vig élet, sürgés forgás támadt a korzón és a sétáló ajkáról, a kisvárosias boltok belsejéből csak magyar beszéd hangzott. Mindenki ismerte egymást, a húsvéti vendégek igen csekély kivételtől eltekintve, budapestiek voltak.

Az elmúlt héten már egy talpalattnyi hely sem volt szabad és még báró Szerényi Józsefnek sem tudott Lakatos szobát adni, aki kénytelen volt bőrdíj-jeivel tovább vándorolni és valahol a Quarnero-szálló környékén helyezkedett el. Legutoljára 1918 márciusában járt itt Szerényi, a gyékényesi vonalon érkezett Fiuméba, ahonnan egy osztrák-magyar hadihajó hozta át Abbáziába. A hajón a fiumei kormányzó és a katonai parancsnok kísérte megfelelő hódolattal Magyarország akkori kereskedelemügyi miniszterét, akit az abbáziai hatóságok érthető tisztelettel fogadtak. Hol van már az a hadihajó és hol az abbáziai hatóságok mélyszégyen tiszteletből fakadó hódolata...

De azért nem lehet panasz az abbáziai hatóságokra, a város ugyan tele van olasz katonákkal, ami a közelben tanyázó jugoszlávoknak szól és a korzón, valamint a tengerparton pofoncsapott kalapu sárvívek sétálnak, jobb ügyhez méltó buzgalommal.

A közeli Fiume élete iránt érdekődnek az abbáziai vendégek. Városba a bejutás igen könnyű. A voloszkai muniipió adja hozzá a vizumot, amire azonban Fiumében sem a polgári, sem a katonai hatóság rem kíváncsi.

Akik megjárják a várost, mind szomorúan beszélnek a fiumei kereskedők és iparosok kétségbeesett panaszaikat, pang a fiumei kereskedelem és a forgalom és a kereskedők egyhangúlag azt állítják, hogy már esztendőnk (a csak a készből élnek, kivándorolni azért nem akarnak).

Fiume csekély terjedelmű idegenforgalmát az olasz törvénykönyv egy paragrafusának köszönheti, amely szerint Olaszországban semmi körülmények között sem engedik meg a házastársaknak a válást. Ezzel szemben az önálló fiumei állam nem gördit akadályokat az elé, hogy polgárai ne csak égytől és asztaltól, hanem minden tekintetben elváljanak egymástól és ezért a komolyan válni akaró olaszok most néhány hétre Fiumába költözködnek és mint annak az államnak a polgárai, rövidesen felbonthatják az egész életre kötött frigyét. Innét van, hogy a sok szomorú fiumei arc között e végre vig is akad.

Baranyay Jolán és Pollermann Aranka nagy sikere Olaszországban

Baranyay Jolán a nagyváradi színház kloratur énekesnője és Pollermann Aranka hegedűművész néhány héttel ezelőtt Olaszországban utaztak, hogy művészetüket az ének és zene hazájában is bemutassák. Sem Baranyay Jolán sem Pollermann Aranka nem szorultak rá, hogy dicsérő jelzőket tegyünk nevük elé, s abban sem kételkedtünk, hogy tisztán csillogó művészetük nem fog a külföldön is teljes elismeréssel találkozni.

A Scala színház világhírű művészeihez szokott szigorú kritikuskok a legnagyobb elragadtatás hangján és az olaszoktól is szokatlan dicsérő jelzők sokaságával emlékeznek meg a két magyar művésznőről.

Az első hangversenyt Bozenben tartották. A kritika szerint szokatlanul nagy közönséget vonzott a két művész a hatalmas hangversenyterembe. A koncert a fégyenyesebben sikerült, a közönség legnagyobb lelkesedéssel fogadott minden számot, s a legszebb tavaszban pompázó város virágainak egész özönét hordta a művésznők lábai elé.

A második koncertet Milanóban tartották ahol már előre beharangozták a bozeni sikert és így érthető érdeklődéssel fogadták a művésznőket. Az egyik ottani kritikus azt írja, hogy minden várakozásukat a legnagyobb mértékben kielégítették. Külön-külön és hosszasan dicséri Pollermann Aranka játékának technikáját. Végül annak a reménynek ad kifejezést, hogy még egy koncertet szeretnének hallani a két magyar művésznőtől. Ez a bátorítás valamint a közönség részéről ért ünneplés után április 18-án megismételték Milanóban a koncertet, amelyen a beígért nagy siker tényleg nem maradt el és egyik milánói lap szerint meghódították magoknak a milánóiak szeretettét teljesen s ez a szeretet s ünneplés amit ott élveztek, végig fogja kísélni a művésznőket egész Olaszországi turnéjukon.

Baranyayék az elküldött kritikához csak annyit fűznek levelökben „olyan boldogok vagyunk, hogy le sem tudjuk írni”.

A legnagyobb örömmel regisztráljuk a két nagyváradi művész külföldi sikerét, amellyel ismét dicsőséget szereznek a külföldön és a magyar művészetnek.

A Heimburg-regények diadalútja.

Alig néhány hete, hogy Heimburg asszony híres regényeinek első sorozata, a kristályosan tiszta és tiszta meséjű *Mihászna-kisasszony* és a lebilincselően bájos és érdekfeszítő „Szabina kéri” elhagyták a sajtót és a sok ezer nyi pompás címlapu könyvek magyar fordításait elkaphették az olvasók olyannyira, hogy újabb és újabb ezrek jelzik a páratlanul népszerű regények varázslatos diadalútját. Heimburg asszony ebben a két remekbe készült regényben megrajzolta a szerelem megsebzettjeinek bábajós életét. Akik tulvannak a boldog ifjuság rózsás korán azok számára-e regény olvasásakor visszatérnek a legboldogabb napok, akik innen vannak a finom sejtelmekkel teli kortól, azoknak megreszket a szívük, ha olvassák Heimburg asszonynak szerelemről, ifjuságról regélő, melegséggel és üdéséggel gyönyörködtető írásait.

Az olvasók szívükbe zárják Heimburg asszony finom romantikáját mely a ma társadalmának felzaklatott idegeire gyógyító és üdítő élmény.

Aradra csukott autó

naponta indul

Czukur Garage

Színház mögött. Telefon: 16-01.

Shampooon

a fekete fejjel
FEJMOSÁSHOZ A LEGJOBB

Vezérképviselő: „CHEMOSANA”
Brassó-Brasov, Uj-utca 27

HACKMAYER

uri szabó

Avram Jancu (Kossuth-u.) 2.

Tavaszi és nyári idényre

angel szövet újdonságaim megérkeztek

külön klasszist képvisel!

641

Oroszlán védjegyű uri fehérművek

színes zeffir ingek, gallérok és kékeltők a legolcsóbban szerezhetők be a

166

Hófehérke Áruházban Sas-palota

Mosóintézetek, Fürdők, Internátusok,
Szállodák, Kórházak, Zárdák, Éttermek
figyelembe!

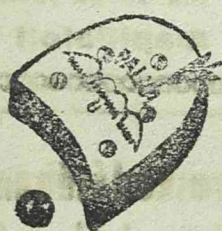
Tömegmosásnál a

MYTHOS-

mosószappan páratlan.

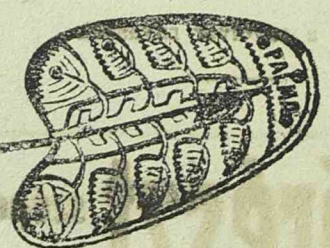
A tisztálkodás motorkorszakát jelenti.

Kapható minden fűszerüzletben és drogériában.

Palma

Kaucsuktalp és kaucsuksarok
tartósabb a legjobb bőrnél!

Nem jó cigánynak lenni

Az éjszaka millió káprázata ragyogott; a nap vége felé járunk s a tavaszi ájulások hóapja: május közeledik. Ez éjszakai csapadéknak nem volt semmi célja, menni vég utcáról utcára, levegőt szívni, emlékezni az életünkbe gázoló nőről, selyem cipjének nyoma még mindig a szívrő...
A Kolozsvári-utca végén jártunk, jobbra a temető, balra a végtelenbe kanyargó sípár. Itt a halottak fekszenek, a fejfák glóriája vigyáz, ott szalad az álmos vonat. A csúszkó kerekére örült ritmust zajong s a sípár egyforma öleléssel tapad a földre mint is, mint husz évvel ezelőtt.

Lámpavilág nincs egy házban sem, az után ritka fény borul halványsárgán a bejárati ajtóra; az utolsó villanykarótól is távol a házban az öreg cigány, ott a temető-árok-áról a leszen szó itt, meg az emberi szorongásokról, úgy, ahogy ő elmondta. Éjszaka félháromkor, a temető-árok-áról.

Minden valamirevaló cigány bűnügye tanu a törvényszéken. Innen van az ismeretség. S hogy most szóba ereszkedik a vén cigány, azt csak annak közhírré, hogy tavaly egy álmos téli délután végig hallgattam védekezését, amelyet ő maga sem hitt el.

Últ az árokszélén és pipázott, mellette a kis szilvoriomos üveg is szembeötlött: a hegek még a hajnalok.

— Nincs rossz szándékom — mondja, — leülhet a fiatal ur. Ha lopni, ölni akar, nem itt állnék lesbe... Ámbár ez se rossz hely, itt se hallja meg a kiáltást, csak a mennybéli. Nem bírok aludni a házban, inkább kijövök bámulni a csillagokhoz — mondja az öreg cigány — pedig van cigánytelepen rendes lakásom, megélhetem, de nincs nyugtom egy idő óta. Égyenben a fajtám — nem, nem vagyok örült, szégyenlem, hogy cigány vagyok...

— Itt van ez a mezőtelegi eset is, hogy meglátták a hullát, mindjárt azt mondták, ezt csakis cigányok csinálták. Jó, tudom, hogy tényleg cigányok csinálták, de miért kell azt az egész világba kikürtölni, hogy a cigány gyilkol, ha kell, ha nem...

Emlékezés Kolompár Gyurira.

— A dányosi gyilkosokra emlékszik-e még? Én kicsi gyerek voltam, csak apám, anyám meséiből tudom, hogy milyen volt a híres Kolompár Gyurka és társa. Nagy fekete ember, mindig kiabált, verekedett, hajaj volt annak, aki betévedt abba az erdőbe, ahol ő ütötte fel a tanyáját. A virágok, az fogta el, amit eltanult megyei urakból... Nem volt az se rossz. A többi meg üldözte faluról-falura a félelmetes csendőrt, nem volt megállás, de annál több érdeklődés...

Lassanként egész fajvédelmi politikai tárgyalást folytatunk az öreg cigánnyal, eddig én nem is szóltam egy szót se a cigányokról. Nem tudtam neki megmagyarázni, hogy nemesek az egyetlen emberként, akiknek nincs nyugtuk a világon, itt, ahol most minden ránszakadt és iralomvölgy az élet göröngyös útja...

— A cigány pedig értelmes nép, — beszél tovább a vén cigány — csak meg szokni nem bír. Dolgozni is szeret, de nem olyan, mint a paraszt, aki egy faluban éli az egész életét. Menni ki a világba és csavarogni, ez az igazi...

— Háború volt és a hatalmasok elrontják a népet. Olvastam az újságból, hogy mi van a világban, nem jó ez. Még ha jó is lenne, ugyan ki akar na megint

olyan csendes lenni, mint a békeben.

Nem egészen értem ezt a cigányfilozófiát, a kiegészítésből értem meg, hogy minden elkeseredés oka abban rejlik, ha valami baj van, előveszik az összes cigányokat, még a telepen is, pedig az valószínűségi kis falu felügyelet alatt. Kollektív emberi fájdalom cseng ki az öreg cigány minden szavából, fajtáját szégyenli, ősei bűneinek stigmája ég a homlokán.

— Nem lehet megváltoztatni — motyog magában — pedig én ismerek cigányt, aki még soha nem lopott, nem csinált törvénybe ütköző dolgot, de azért már sok mindennel volt meggyanusítva, csendőrség, börtön... Cigánynak lenni — gáznak lenni, egy ez mindenki szívében. Pedig tudnánk mi emberré válni. Okos, uri embereknek, azoknak a politikusoknak egyszer eszébe kellene, hogy jussunk.

Nincs vigasztaló szóm, nem is lehet, így van ez mindig, elbukott ember szavára ki hallgat. Itt egy emberfajta fekszik a kloaka mélyére taposva. A cigányt ezután is pofozza majd a csendőrt, használja az élet, akárki akármit művel! Nem nagy esemény, amikor a Ruhr-vidéken civilizált embereket vadak skalpolnak...

Különös volt ez, hajnali öt órakor megvárni egy vén cigánnyal, a temető-árok szélén, egy pusztuló emberfajta szégyenteljes sorsát. Nem öröm cigánynak lenni.

A kolozsvári gyorsvonal dörög keresztül a velencei állomáson, már pirkad, a fa-telep munkásai baktatnak el a bűgő szírnak hangjára. A város szélén két összevissza cigányt kísér egy rendőrt. Raboltak, loptak, talán embervér is tapad a kezükhez...

Nem tudom ebben a percben, hidegrázós hajnali levegőn, a nap vörösen felpárló színei alatt: kötelet érdemelnek-e, vagy szeretetet inkább? Néhány simogató szót elvadultságukban s iskolát, iskolát és földet is a kihasított latifundiumokból.

(—ró.)

Uj cégek

A nagyváradai törvényszék céghivatalában a következő új cégeket jegyezték be: Róth Ábrahám Gyula textilkereskedő. Léb Eugen (Kolozsvár). Balog Béla ügynökség. Oltul-Hatina szállító-cég Pantelimon J. Obroceanu. — Constantin Otparlik szállító cég. Spitzer Sámuel és fia r.t. Igazgatóság: Adorján Ármán dr. László Márton. Lichtmann Miksa, dr Kabos Béla, Erdős Zsigmond, Ciuntu Grigorie, Prokurista Lichtmann (Radu) Rezső. Alaptőke 3 millió lei 3000 drb 1000 leies részvénnel. — Societatea Romania de Automobile si Leoniida et Co. Unuta. Prokurista Virgil I. Dragulanescu. — Dréher-Haggenmacher Sörgyár r.t. Alaptőke 7 millió lei 5000 leies részvényekben. — Unitas keresk. r.t. Fehér és társai. Balázs Miklós. Tagjai: Fehér Albert, Bleier Iréne és Englaender Károly, vegyi iparcikkek gyártása. — Granária Áruraktár r.t. Igazgatók: Kőszeghy József, dr Andru Szevér, dr Mangra Demeter, Szemere Miklós, Weinberger Lajos. Alaptőke 1 millió lei 1000 leies részvényekben. — Sunfield Domborműnyomda: cégtagok: Sonnenfeld Adolf R.T. és Láng Henrik.

* Feledi Sándor ingatlanforgalmi ügynök, lakása Szaniszló-utca 63. Telefon 16—27. Található otthon, délelőtt 10 óráig, délután 12-től fél 3-ig.

Aláírhatja-e a férj a feleség ajándékozási okirát?

Zilahon Hummel Antal és felesége kölcsönös végrendeletben kijelentették, hogy a túlélő házastárs öröklje az elhalt feleség birtokát. Egy idő múlva Hummelné beteg lett, elutazott tehát egy unokahúghoz, aki ápolta és gondozta. Ezt a jóságot megakarták hálálni Hummelné s okiratot készített, amelyben a saját részéből hat holdat s bizonyos ingóságokat hagyott az unokahúgára, aki őt ápolta. Mikor az okirat elkészült, Hummelné sirógöres fogta el úgy, hogy az okmányt nem tudta aláírni, később olyan rosszul lett, hogy el kellett szállítani s meg is halt.

Az aláíratlan okiratot az unokahúga megnyugtatóra az életben maradt férj aláírta s az ingatlanra be is kebelezték a tulajdonjogot. Később a férj pert indított s az előbbi állapot visszaállítását követelte, mert az okiratot neki nem volt joga aláírni, miután azt a felesége készítette. A birtokot tehát visszakövetelte s a zilahi törvényszék el is rendelte a telekkönyvi kiigazítást. A nagyváradai ítélőtáblán dr Ille Andor tanácsa előtt dr Ney Pál és dr Rednik Gábor ügyvédek vitatták az érdekes jogi kérdést. A tábla a férj követelését elutasította, mert a kölcsönös végrendelet értelmében ő a feleség örököse volt a halál pillanatától s jogosan írta alá az ajándékozási szerződést, tehát ezzel az anyagi jog érvényesült.

* A világhírű Dreher-Haggenmacher világos és dupla maláta sörök ismét kaphatók.

PÁRISI

legújabb modellek
paletok
costümök
ruhák

HOLZER

divatházában

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 9. sz.

NAGY TAVASZI VÁSÁR!

férfi öltöny-

SZÖVETEK BEN

a szolid olcsó árakról elismert

SZÉKELY

posztó áruházában, Str. Avram I. (Kossuth-u.) 5.

Bel- és külföldi különlegességek, valamint sötét-kék kosztüm és öltöny szövetek nagyban és kicsinybeni olcsó elárúsítása.

Angol-francia zophirekből

uri fehérneműek

módot után

Róth M. Utóda

öccsnél, Mária királyné-utca

Telefon 184.

larisnyákat, koztyűket, Jumper pamutokat, férfi és női divat cikkek, rövidtrükat, esőernyőket, triást választékban és a legolcsóbban csakis: Köröspart, Emléktér 2. szám szerezhethető.

Blum

ernyő és divatruházába

Köröspart, Emléktér 2. szám szerezhethető.

Bónyi Adorján regénye

már husvét óta jelenik meg a Nagyvárad hasábjain és lapunk olvasó-közönsége egyre fokozódó érdeklődéssel várja „Élet a halálban” történetének fordulatos és lebilincselő részleteit. Bónyi Adorjánnak érzelmesen finom, művészileg megkomponált Élet a halálban című regényének közlését a Nagyvárad után tegnap kezdte meg a Pesti Hírlap és ebből az alkalommal a következőket írja Bónyi új munkájáról:

A regény üdése, tisztasága olyan hatással van a mai idők fásult és lemondásra hajló emberére, mint a rossz levegőjű szobában a kinyitott ablakon keresztül beáramló napfény és friss levegő. Különös érdeme Bónyi új regényének az érdekes, szinte rohamosan fejlődő meseszöveg. A megkapó szerelmi történettel párhuzamosan bonyolódik egy régi gyilkosság rejtélye, amelynek a kibogozása a detektiv-regényekre emlékeztető fordulatossággal és izgalommal járul hozzá az érdeklődés ébrentartásához.

Lóversenyek Nagyváradon

A háború szakította meg a nagyvárad őszi lóversenyek sorozatát, amelyen Biharvármegye lótenyésztése bemutatkozott a szakértők, gazdák, lótenyésztők és a tribünök szórakozni vágyó közönsége előtt. A budapesti és alagi lóversenyek mögött emlegették a nagyvárad lóversenyeket, amelyeket a Bóné-kut mellett, a katonai gyakorlóterén tartottak meg minden év szeptemberében.

A lóversenyeket a most is existáló biharmegyei Gazdasági Egyesület rendezte. A versenyzők java része a katonatisztek, különösen a huszárok közül rekrutálódott. Voltak külön katonatiszti futtatások, de a gazdák lónemesítő törekvésének is eleget tettek, amikor bihari gazdák versenyét is beleillesztették a lóverseny programjába. Voltak ezenkívül lóversenyszámok, amelyekben maga gróf Tisza István urlovas is nyeregbe ült s versenyzett a kitűzött díjért komolyan és szakértelemmel. Sokszor nyert, sokszor lemaradt a versenyben, amely az ő törhetetlen energiájának egy alkalom volt a küzdelemre. Itt futott a híres Königswarder-ló, a Petőfi, amelynek nevét tulajdonosa Pardon-ra változtatta.

A biharmegyei lóversenyek folytonfejlődtek, a lóversenylátogatás lassan divatba jött. Az exkluzivitás megszűnt, a bihari gentry hölgyei szívesen fogadták be a városi polgárság asszonyait és leányait. Tribünök épültek s ott meglehetősen találni Nagyvárad és Biharvármegye őrök családjait együtt ezen az egyetlen összejövetelen. Később totalizátor-bódé is került a versenyterre s a lóverseny úgy festett, mint egy kis vidéki főváros Biharország őszi szórakozása, amelyen a hadsereg, a polgárság, a társaság asszonyai és leányai megjelentek s ráadásul a nép is kivonult a poros úton a fűvel benőtt gyakorlóterre, hogy a cirkuszos mulatságaiból kivége a részét, ami főleg a berkocsisok versenyénél sikerült is.

A háború alatt elromlott a versenypálya, amelyet addig jó karban tartottak. A tribünök és a totalizátor-bódé deszkáit és gerendáit a nagy fainségben széthordták, később a pályát felszántották. A lóversenyek megszűntek s az agrárreform nem kedvező a lótenyésztésre. Mégis Biharban 14 lótenyésztő állomást rendezett be, ahol 208 mén szolgálja a lónemesítés érdekeit. Nonuszok, félvérek vannak egyelőre a telepeken mindaddig, míg az importra kimondott tilalom megszűnik, amikor is fajméneket hozhatnak be.

Addig is, míg az agrárreform befejezése a birtokosoknak alkalmat ad arra, hogy a lónemesítés kérdését fontolóra vegyék, Dengel ezredes, az 5.

huszárezred parancsnoka tervbe vette, hogy az idén megrendezi az első nagyvárad lóversenyt, amelyen természetesen ugyancsak a katonai tisztikar jó lovaglói vennének részt egy-két civilszámmal a gazdák számára. A gazdák ugyanis nem mondtak le a lótenyésztésről és fajnemesítésről, csak szünetelnek s ahol a birtokmaximumot meghagyták, ott megindul a fajlovas tenyésztése.

Ez a lóverseny arra lesz jó, hogy a bukaresti őszi lóverseny rendezőségének figyelmét felhívja a biharmegyei stagnáló, de könnyen felfrissíthető lótenyésztésre s úgy lehet, hogy ősszel már egy-két urlovas katonatiszt már résztvehet a főváros lóversenyein.

Miért gyenge minőségű a marhahús Nagyváradon?

A nagyvárad mészárosoknak arra a kérelmére, hogy a város a marhahúsra 16 leiben maximált árat 18 leire emelje fel, a marhakereskedők közül többen arra hívták fel figyelmünket, hogy az áremelés nem áll arányban azzal a gyenge minőséggel, amelyben a levágott marhák vannak. Illetékes helyen most kijelentik, hogy a marhák gyenge minősége tény, azonban maguk a marhakereskedők is olyan állatokot vásárolnak, amelyeket eddig nem exportáltak. A Nagyváradon levő marhahizlálók most marhakereskedők kezében vannak, akik sem ezeket a hizott marhákat, sem a vidéken levő marhákat nem adják el vágatásra s példájukat követik a falusiak, mindakettő pedig arra számít, hogy május elsején megnyílik a határ s szabad lesz az élőállat kivitele. A hizott marhákat tehát készenlétben tartják s csak a gyenge minőségűt vásárolják s adják el levágatásra. Ezért gyenge minőségű a hús, mert a mészárosok nem kapnak kövér, hizott marhát, valamennyit lefogaltak a marhakereskedők, akik oly biztosak a májusi kivitelben, mintha a kiviteli permissz a zsebükben lenne. Mindenki gyenge minőségű húst vág, mert ritkaság, hogy egy kövér marha kényszervágatás útján kerüljön eladásra. Hogy úgy van, ennek bizonyítéka az, hogy a marhakereskedők forgalma megszokszorozódott s mégse szállítanak hizott marhát.

* Szabókellékek Fischernél a Saspassageban.

* Kabát, kosztüm és ruhaszövet bevásárlásainál saját érdekében nézze meg a Körösparti Áruház szövet-tömegét, melyhez hasonló választékot csakis fővárosi áruházakban találhat. Árai utólérhetetlen olcsók. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* Férfi finom kemény kalap 180 lei. Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lei. Nyulszőr kalapok már 160 leitől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyancsak sapkában óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházában.

* Manometeri (feszítő) hiteles javításai, telefonfelszerelési mérleg és minden egyéb műszerész és e szakba vágó munkát, javításokat olcsón eszközöl Rajz Andor elektro és precízió mechanikus. Teleki-utca 16. szám.

ANGOL DIVAT SZÖVET KÜLÖNLEGESSEGEINK MEGÉRKEZTEK.
OLCSÓ ÉS SZOLID KISZOLGÁLÁS!!
HAVAS ÉS GRÜNFELD
POSZTÓ ÉS BÉLÉSÁRU KERESKEDŐK.
STR. JOSIF VULCAN (NAGY SÁNDOR UTCA) 4

Olcsó villamos csillárok

villágítási és csengő berendezések, átalakítások, fémcsiszolás, 1 — 1/2 wattos égők a legolcsóbban-beszerezhetők

S T E R N

Szent János utca 20

Telefon 556

Gummi köppen

prima, jó minőségű 850

Leért dus választékban

kapható HAAS LIPÓT

Linolnum gyári lerakó

tában, Rákóczi-ut 5. sz. a

6 üléses

személy autók

a legolcsóbban bérelhetők minden irányban.

ANDRISKA ÉS ROSENBAUM
autó-garage

Str. Calvin (Ritók Zsigmond-utca) 18

Ugyanott autó és kerékpár gummosolón kapható. — Telefon 208 sz

Javaszi divatszövet-ujdonságaim megérkeztek

Schwarz Lajos

ur szabó

Str. Postei (Uri-utca) 8

Női szalmakalapok 120 leitől

Lisré, tagál, bortul, lószőr és bást kalapok hatatlan olcsó árban.

KONIG kalapgyár

Str. St. Ladislau (Körös-utca 16)

Átalakítások gyorsan és a legjobb kivitelben készülnek.

Linoleum

67 cm. méterje	— — — —	95 Lei
90	— — — —	135 Lei
100	— — — —	150 Lei
115	— — — —	180 Lei
185	— — — —	190 Lei

Viaszos vászon

78 cm. méterje	— — — —	125 Lei
100	— — — —	155 Lei
115	— — — —	180 Lei
85—115 terítő	— — — —	160 Lei
100—180	— — — —	210 Lei

Szövet szőnyeg

70 cm. méterje	— — — —	107 Lei
90	— — — —	140 Lei
Gummi kabát	— — — —	850 Lei
Bőrvászon 120 cm. méterje	— — — —	145 Lei

Haas Lipót

Telefon: 463. szám.

Ezenkívül nagy választék ebédülő szőnyegek, linolnum teljes szoba bevonásához, gummi- és celluloid áru stb.

Regele Ferdinand

(Rákóczi-ut 5. szám)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Mi készen állunk és dolgozunk, mint tettük azt a multakban. Ahová a kormányzat — bennünket, bihariakat — állítani fog, ott mi megállunk és helyt állunk munkával és becsülettel.

Az adókvető bizottságok tagjai a vármegyében

A nagyváradai pénzügyigazgatósághoz megérkezett a vármegye alispánjának átirata, amelyben a vármegyei adókvető bizottságba a következő tagokat delegálta. Az adókvető bizottságok tagjai kevés kivétellel a községi jegyzők, helyettesei, a lelkészek és tanítók. A tagok járások szerint a következők:

Élesdi járás. Lugos Dromba Ödön tanító, Beza Markus István lelkész, Bulz Aurél Ciuhandu, Cécke Bruchenthal Mihály tanító, Élesd Olsevszky György aljegyző, Borozal Hebrand Rezső vasuti tisztviselő, Pestere Pásku Péter tanító, Feketető Hics János aljegyző, Nagybaród Muntean Adrián (preot.) lelkész, Örvend Golics István jegyző, Ponsora Liugu László lelkész, Rév Hodossy Gyula ny. jegyző, Sergis Dobos Sándor tanító, Magesti Vándics Gábor tanító, Grosi Csipeu Péter tanító.

Belényesi járás: Belényes Dionisiu Jordán, B. Uileac Vlaicu Aurél, Gabesti Tempelean Cornél lelkész, Pocola Augustin Antal lelkész, Rossia Ciuhandu Teodor lelkész, Budurcasa Dan senior János erdővéd, Buntedi Pop Ferentic lelkész, Draganesti Glambes János tanító, Tarcaita Fofiu István lelkész, Remete Suta János lelkész, Robogány Moga Ferentic lelkész, Curacel Pap János lelkész, Finis Hutz Aurél lelkész, Urszád Veres György.

Béli járás: Bél Goldis János, Archis Curt Pavel, Craiora Fazekas Péter, Nagymaros Ostaiy György, Cumanesd Tóth Aurél, Ökrös Serb Antal lelkész, Olcsa Ilea György lelkész.

Csékei járás: Dobrest Moga János tanító, Drágcséke Kovács István eljegyző, Farkaspatak Popescu Bujor aljegyző, Pomesciu Pap János lelkész, Cséke Debán Cornél aljegyző, Lázur Dancs Lajos aljegyző, Hidiselnau Oláh János aljegyző, Szombatság Tamaián Pál lelkész, Tasnádfő Vlád Sándor aljegyző, Venter Filip Péter gyakornok.

Központi járás: Bihar Tarnóczy Lajos, Püspöki Gabó Károly, Szent András Ciuba Viktor, Fugyivásárhely Pop György, H-Kovácsi Bonás János, Pályi Farkas Gavril, Ujlak Forvith József, Kisenő Tóth Kálmán aljegyző, Köröstarján Nagy Traian lelkész, Sacadat Simic Demeter földbirtokos, Telegd Kanizsai Gyula aljegyző, Nagyürögd Fekete Sándor aljegyző, Nyárló Popovics István, Román-apatí Sziurlea Augustin, Less Onciu György lelkész, Szentmárton Teleki Marcel, Szöllös Szabó János földbirtokos, Bors Bagoly Bertalan, Kisszántó Szilágyi Mihály, Tobolin Hering Teodor, Körösszeg Vasadi Demeter. (folytatjuk.)

Kávésok és cukrászok harca

Nemrég történt, hogy az ügyvédbanketten, amelyet a Royal-Rimanóczy-vállalat rendezett, a vállalkozók önmaguk készítették el a cukrász-süteményeket is, nem pedig külön valamely cukrászdában rendelték meg. A cukrászok ezt zokon vették s írásban bejelentették a kávé, vendéglős, szállodás, italmérő, cukrász és korcsmáros szakszervezetnek a sérelmet, amely abban áll, hogy a kávéház elveszi tőlük a kereseti alkalmakat, banketteket ellát cukrász-süteménnyel, tortákat készít magánházakhoz, lakodalmakra vállalkozik, tehát a szervezet nem alkalmas arra, hogy a szervezet kávéstagiainak konkurenciájával szemben megvédelmezze őket és érdekeiket. Ezért bejelentették, hogy ha megfelelő elégtételt nem kapnak, a szervezetből kilépnek. Együtt a hatóságnak is bejelentették, hogy a kávévások iparendedély nélkül cukrászsüteményeket készítenek, szállítanak s becsomagolással árusítanak. Ez utóbbiból a tárgyaláson a kávévások beismerték, hogy cukrásztésztákat adnak a vendégeknek s bejelentették, hogy az iparendedélyt megkérték a cukrásztészta készítésére is. Tagadták azonban, hogy

becsomagolásra termelnének vagy banketteket és lakodalmakat ellátnának tortákkal. Egy esetben, mikor vállalkozók voltak, látták el a saját bankettjüket tésztákkal.

A kávé-vendéglős szervezet a panaszt tárgyalta s értesítette a cukrászokat, hogy a szervezet csak a közös kari érdekek védelmére hivatott, egyéni sérelmek elintézésébe nem megy bele, az ügy különben is a rendőrhatalóság előtt van. A szervezet a szabad verseny alapján áll.

Mint értesülünk, a vendéglősök közt a cukrászokéhoz hasonló mozgalom indult meg amiatt, hogy a kávéházakban friss sülteket és egyéb vendéglői cikkeket szolgálnak ki.

Május elsején általános munkaszünet

Munkáskörökből kaptuk az alábbi sorokat:

A nagyváradai szakszervezeti munkásság meg akarta ünnepelni a május elsejét a szokott népgyűlési keretek között. Ugy a megyei, mint a rendőrprefektus elvben hozzájárultak az ünnepség megtartásához csupán a megcenzurázását tartották fenn maguknak. A munkásság működvelő gárdája serényen készült is az ünnepségre, midén a meglepetések sorozata egymásután szétfoszlatta még a lehetőségét is egy nivós népnepnapnak.

Peter Julian prefektus tudatta a munkássággal, hogy népgyűlést csak körülfalt helyen így az egyedül tekintetbe jehető Déri-szigeten engedélyezi, azonban az NSE, mely a Déri-szigetet jelenleg a várostól bérli, nem volt hajlandó a szigetet a munkásság rendelkezésére bocsátani.

A megyei prefektus megengedte a neki bemutatott jelvények viselését a népnepnap területén, a rendőrség ellenben a már kész jelvények viselését betiltotta. A benyújtott verseket a cenzura letiltotta. Többek között Csizmadia Sándor „Évforduló” és „A gyár előtt”, Ady Endre „Az Isten harsonája”, Petőfi Sándor „A nép nevében”, Gyagyovszky Emil „A legszebb napra” és „Hazátlan bitangok” című verseket. Letiltotta a cenzura a Gutenberg Dalkör által benyújtott két énekszámot is. A közismert „Toborzót” és a „Testvériség” című, a nyomdászszervezet 20 éves évfordulójára szerzett műdalt.

A cenzurának ez a szigora annál jobban meglepte a szakszervezeti munkásságot, mivel a benyújtott versek és zeneszámok közül egy sem sérti a hadi érdeket és egyik sem izgat kommunista lázadásra. Valamennyi még 1903-ban jelent meg, mikor a szocializmus még messze állt a forradalmak gondolatától is.

Igy a munkásságnak csak arra van még lehetősége, hogy egy népgyűlési beszéddel intézze el a tüzoltó laktanya udvarán, az olyan nagyvonalúnak tervezett tömegünnepélyt.

Szombaton a szakszervezeti tanács, illetve a kulturbizottság úgy döntött, hogy ezek után a népgyűlést nem tartja meg.

A május elseji hivatalos munkásünnep alkalmából az intézőbizottság a következő hirdetményt teszi köze:

Felhívás. Tekintettel arra,

hogy a rendőrség tömegfelvonulást és jelvényviselést nem engedélyez, az intézőbizottság csupán a törvényben biztosított munkaszünet végrehajtására és egy ünnepi színelőadás megrendezésére szorítkozik.

A kötelező munkaszünet kiterjed az összes ipari üzemekre a közüzemek (így villamos vasut és világítás vizüzem) kivételével, az összes kereskedelmi vállalatokra. A husipari munkások d. e. 10 óráig, a kávéházi pincérek d. e. 9 óráig és d. u. fél 7 órától

dolgozhatnak. A munkaszünet kiterjed a tüszerkereskedői szakmában dolgozókra is, (akik 10 óráig sem dolgozhatnak) de nem terjed ki vendéglői pincérekre. A z i n t é z ő b i z o t t s á g.

A Ruhr-konfliktus előnye a magyar jóvátételben

Incidens Zita királyné névnapj miséjén

A budapesti tőzsde jól értesült francia forrásból úgy tudja, hogy Magyarország jóvátételének ügye hat héttel ezelőtt döntő stádiumba jutott és nem állott kedvezően. Ekkor azonban közbelépett a Ruhr-konfliktus, amely a franciákat mindennél jobban érdekli s a kiélesedett német helyzet annyira igénybe vette a francia politikai pöröket, hogy a magyar jóvátétel ügye lekerült a napirendről. E helyzetből kifolyóan döntést valószínűleg a közelebbi hónapok sem fognak hozni.

Doulcet budapesti francia követ tegnap Budapestre érkezett, ahonnan Belhennel és Kállayval a jóvátételi bizottsággal folytatandó tárgyalásokra Párisba utazik. A minisztereket William Good szintén elkiséri párisi utjukra.

Budapestről jelentik: Tegnap Zita királyné névnapj miséjén számos közéleti előkelőség és magasrangú katonatiszt jelent meg. Feltűnt, hogy a mise alatt egy tiszt feljegyezte azokat, akik egyenruhában vettek részt a misén, sőt egy tisztet igazoltatott is. Pallavicini őrgrof a miséről egyenesen a parlamentbe ment és a felíró s igazoltató tiszt miatt interpellációt jegyzett be.

Tizezer pert kapott vissza Románia Magyarországtól

Az impérium átvétele után a román kormány figyelmét felhívták azokra a polgári perekre, amelyeket a megnagyobbodott állam területén indítottak meg, de amelyek felebezés folytán a budapesti Kuriára kerültek. Ezek a perek elintézetlenül maradtak jóideig, mert az ítélkezésre a kuria magát nem tartotta illetékesnek, viszont a feleknek érdekében állott, hogy ezek a perek jogerős befejezést nyerjenek. A kormány diplomáciai uton tett lépéseket a periratoknak a bukaresti legfőbb semmitészekhez való áttételére s a lépések kellő sikerrel jártak. A nagyváradai ügyvédi kamara tegnapi választmányi ülésén az elnök bejelentette, hogy a budapesti Kuria az ottmaradt s ítélet előtt álló erdélyi vonatkozású perek iratait Bukarestbe elküldötte. Így tehát azok jogerős befejezésére lehet számítani. Az átküldött perek száma mintegy tizezer s megfelelő számú nagyváradai és biharmegyei per van közte.

Az ügyvédi kamara tisztújító közgyűlésének előterjesztésére egy bizottságot választottak, amelyet megbíztak azzal, hogy a tisztviselői karba s a választmányba megfelelő tagokat jelöljön, minden jogos érdekképviselet kielégítésével.

Egyik román ügyvéd figyelmeztette a választmányt, hogy a kamara tisztviselői és választmányi tagsága román közjogi méltóság, ennél fogva épp úgy, mint a köztisztviselőknél, e helyen is csak az választható meg, aki tökéletesen érti és beszéli az államnyelvet. A választmány tagjai — az államnyelv elsajátításának s birásának szükségét elismerve — felvilágosították a felszólalót tulzó álláspontja tarthatatlanságáról, mert ennek elfogadása s általános alkalmazása esetén nem lehetne például semmiféle érdektestület választmányának sem tagja az, aki nem bírja tökéletesen az államnyelvet.

Megérkezett a hallatlan olcsó férfi szalmakalap. Minden egyes férfi kalap vásárlónak egy Marton-féle borbély-jegy és minden női kalap vásárlásnál egy manikűr-jegy lesz díjtalanul hozzá adva.

5000 dbb férfi- és női kalap
KLEIN SIMON
cégnél Nagy Sándor-utca 1. sz.

Felhívom a hölgyek és masamódnék figyelmét, hogy a Klein-féle kalapgyár 3 nap alatt a legszebb és legdivatósabb izlésnek megfelelően bármilyen formákra átalakít. 380

Nagyszombati ügyvédi kamara felkérte
 igazságügyi reszortot, hogy bizza meg a
 ügyvédi ügyvédi kamarát egy új ügy-
 trifa elkészítésével, amelyet a reszort
 összes bíróságoknál életbeléptethet úgy a
 reszort a perenkívüli eljárásokban. A
 László e fontos s az ügyvédség gazda-
 gyi helyzetére kiható javaslat elkészítésé-
 d Stern Lászlót, az ügyvédi kar
 vent bizza meg.
 A évkönyv összeállításával, amely a
 nagyszombati anyagát az összes felszólalá-
 k és határozatokkal tartalmazza, a tit-
 kzták meg.

**szüntették sok megyei
tisztviselő fizetését**

1bb ízben hira kelt már, hogy a vár-
számvevőség szolgálatában álló,
nem tudó tisztviselőket elbocsátják.
Impelean alispán tegnap kézbesítette
számvevőségi hivatalnokok részére a
fiser felmentési dekrétumát s egyben
adott a számvevőségiek járandóságai-
ájus elsejétel való beszüntetése iránt.
a felmentett tisztviselők keserűségét
el az, hogy a legnagyobb részük már
ak 6ta szorgalmasan tanulta a román
állásukban való meghagyásuk remé-

emlékjük, hogy a prefektus interveniálni
hogy a számviteli tiszviselők is
piják a román nyelv elsajátítására azt
bb terminust, amit más hivatalok sze-
te is kapott.

jabban arról értesülünk, hogy nemcsak
hárvévének szüntették be fizetésüket,
és egyszerre felfüggesztették az összes
nyelk kiutalását azoknak a vármegyey
uelóknak is, akiket a nyugdíj bizottság
en nyugdíjazott. Ezek most se fizetést,
ngudíjat nem kapnak, pedig a szabály-
et szerint mindaddig ténylegesen szol-
ak kell tekinteni a tisztviselőt, ameddig
tíjajzatása nem jogerős. Négy évtizede
elő vármegyeyi tisztviselőknak, mint
y Antal és Osváth Lajos, nem adnak
semmiféle salláriumot. Hasonlóképpen
Varga Ákos szolgabíró, Jánosy Gyula,
zó Géza, Pillmann Sándor, Murányi
Szakáts Antal, Sztankovits Gyula
isztiék, Zakar István, Madas Mihály
ok és az említett jegyzők.

...ivel tegnap Pater prefektus hazajött,
...jük, hogy azonnal humanusan intéz-
... fog, hogy egyik napról a másikra
...zött tett, becsületes tisztviselők egész
...a kenyér nélkül ne maradjon; annál
...bbé, mert tudomásunk szerint semmi-
...rásbeli utasítás e fizetések beszünteté-
...nem érkezett.

Érték a kolozsvári egyetem a megújuló incidensek miatt

A kolozsvári egyetemen tegnap újból
platos incidensek fordultak elő, a
enek során két zsidó diákot súlyosan
ztáltak. A diákság tegnap este értekez-
t tartott, amelyen a numerus clausus
ett foglalt állást. Ma nagyobb számu
iácsapat elállta az egyetem bejáratát és
akadályozta a zsidó diákokat abban,
az épületbe bejussanak.

Jakovovits rektor az incidens hírére eddig bezáratta az egyetemet és az újságíróknak kijelentette, hogy az egyetemi tanács mindent el fog követni a kormányzóval, hogy a kolozsvári egyetemen a tanítás normálisan menjen. Egyébként a törölt zsidódiákok ügyének revízióját május 1-én kezeli meg. Más forrásból arról értesülünk, hogy az egyetem keddi megnyitásán hiánynak szüksége fennforog, karhatalmat vezetnek igénybe.

A bukaresti diákok delegátusai kom-
müket tettek közzé, amelyben kijelen-
tül hogy a zsidó diákokkal nem hajlan-
dó együtt tanulni. Május 1-én manifesz-
tutot bocsájtanak ki, amelyben közlik
első követeléseiket.

Feloszlatták a nagyvárad i parfelügyelőségét

Tudvalevően Nagyváradon is működik iparfelügyelőség, amely még a magyar rezsimből maradt fenn, s amelynek az impérium átvétele óta Cherciú János mérnök a vezetője. Legutóbb a miniszteriumban a kereskedelmi és iparfelügyelőiségek átszervezésével foglalkoztak és úgy határoztak, hogy a nagyváradai iparfelügyelőiséget feloszlatták. Tegnap meg is érkezett a hivatalos értesítés a feloszlatásról és a nagyváradai iparfelügyelőiségi kerüle-

tet részben a kolozsvári, részben az aradi
iparfelügyelőség között osztották szét.
Cherciu Jánost pedig Temesvárra helyez-
ték át.

Kérdést intéztünk tegnap e tárgyban Peter M. Julian prefektushoz, aki kijelentette, hogy az iparfelügyelőség feloszlításáról s Cherciu mérnök elhelyezéséről megkapta ő is a hivatalos értesítést, a hír tehát a valóságnak teljesen megfelel.

UDON SAGO

Táitray pensió

Szonáta hirdőn, 11 szobával.

Nyári évad június 1-től szept.

Fig. — Bővebbet Str. Postei 15. II.

em. 1. hol prospektust is lehet kapni.

* Mária királyné nyári üdülése. Bukarestből jelentik: Az *Universul* szerint Mária királyné a nyáron Dorna Vatrán fog üdülni.

* Mangra Demeter felebbezésének tárgyalását elhalasztották. A bukaresti legfelsőbb semmitűszék, a Curtea de Cas-sacie tegnap délelőttre tűzte ki — mint megirtuk — M a n g r a Demeter dr volt főügyész ismeretes felebbezésének tár-gyalását. A tárgyalást azonban el kellett halasztani, mert a tanácsnak egy Németh nevű tagja hirtelen meghalt. A tárgyalást tehát az utolsó percben, az új bíró kiren-deléséig elhalasztották.

* A kormány panasza a magyar és jugoszláv hatóságok ellen. Bukarestből jelentik: A kormány panaszt tett a pozsonyi nemzetközi Duna-bizottságnál a magyar és jugoszláv hatóságok ellen, akik a Dunán közlekedő román hajókat szabad mozgásukban akadályozzák. Megállapítja a jegyzék, hogy a magyarok részéről tanúsított eljárás rosszsindulatu. A panaszt a bizottság május 6-án tartandó teljes ülésén fogja tárgyalni. (Rador.)

* **A középiskolai tanárok és tanítók mozgalma.** Bukarestből jelentik: A tisztviselők küldöttségének intervenciós tárgyalásai nem jártak eredménnyel. A tanítók és tanárok mozgalma tovább tart. A középiskolai tanárok követeléseiket tartalmazó memorandumot nyújtottak át Angelescu közoktatásügyi miniszternek, aki magáévá tette a követeléseket és kilátásba helyezte, hogy a költségvetési bizottság mai ülésén elő fogja fogja azt terjeszteni.

* A Nagyváradí Hitelbank közgyűlése. A Nagyváradí Hitelbank tegnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését Sulyó István elnöklete alatt. A közgyűlés az igazgatóság tagjává választotta Catana Aurél rendőrprefektust, felügyelő bizottsági taggá Bolchis Viktor dr postai igazgatót.

* **Eljegyzés.** Deutsch Böskét eljegyezte Dénes Adolf.

Sándor Imre Nagyszalontáról elkijegyezte Geiringer Józsikát Nagyváradról. (Minden külön értesítés helyett.)

* Nyugdíjasok megterhelhetése. A pénzügyigazgatóság kötelezte az összes állami nyugdíjasokat, hogy május 1-től kezdve vagy személyesen jelentkezzenek nyugdíjaik átvételéért, vagy közjegyzői okirattal ellátott megbizottakat küldjenek. Eddig az volt a szokás, hogy a községi

előjáróság által igazolt s láttamozott nyugtákat a falvakból egy nyugdíjas bevitte az adóhivatalokba, ahol azt kifizették s nem kellett azért a pár leiert bemenni porban, napfényben, esőben a városba. Most a nyugdíjasok, akik rokkantak vagy özvegyek, kénytelenek nagy utakat tenni, mert közjegyzői okmányt nem készíttethetnek el. Ennek az ára ugyanis 50—60 lei s minden hónapban új okmányt kíván a pénzügyi igazgatóság. Soknak még ennyi nyugdíja sincs. A nyugdíjasok sorsára felhívjuk Coroi Sándor pénzügyigazgató jóindulatú figyelmét s hisszük, hogy e tévedésből kiadott rendeletet, amely nem számol a szegény nyugdíjasok helyzetével, félretételi.

—	—	—	„Hindu siremlék“	—	—	—
—	—	—	Két rész, 15 felvonás,	—	—	—
—	—	—	Világszenzáció.	—	—	—
—	—	—	Dorian-film!	—	—	—
—	—	—	I. rész: már csak ma.			
—	—	—	II. rész: hétfő, kedd.			

—	—	—	—	VIGADÓ	—	—	—	—
—	—	—	—	mozgószínházban.	—	—	—	—
—	—	—	—	Elsőrangú zenekar	—	—	—	—
—	—	—	—	Kramer Ödön vezetésével.	—	—	—	—

* Segítettek az orvoshiányon. Bihar megyében eddig 46 hivatalos és 21 magánorvos működött. A költségvetés az orvosi számot redukálta s 6 állást beszüntetett. Ezt a hat állást dr. Popovici Miklós főorvos redukálta kettőre, tehát csak két orvos lesz kénytelen állását odahagyni: a szalontai és a margittai, de ezek is első sorban jönnek tekintetbe akkor, mikor a megüresedett orvosi állások betöltéséről lesz szó. A főorvos úgy ellensúlyozta az orvosi állások beszüntetését, hogy nagy körültekintéssel kibővítette a körorvosi körzeteket. Így most 40 körorvos, 3 közsegíj orvos s a főorvos látják el Bihar megye egészségügyét.

* **Haggibor—Egyetértés** mérkőzés.
miután a trónörökös Kolozsvárra érkezik
s emiatt nem lenne megtartható, úgy a Bi-
horul—Egyetértés bajnoki lesz lejátszva,
ami szintén nagy érdeklődésre tart számot.
a Bihorulban ezuttal fog bemutatkozni
több új erő. Piros, Aradi és Tirtsch bras-
sói válogatott játékosok, szerepelni fog
még az igen jó formában lévő Brade is, a
mint látható tehát, a Bihorul oly nagy ké-
születekkel készül felvenni vasárnap a ver-
senyt az Egyetértéssel, hogy a mérkőzés
szerintünk, nyíltnak tekinthető. Előzőleg
3 órakor Bihorul—NAC ifj. és d. e. 10 óra-
kor Bihorul—Egyetértés I. B. mérkőzések
lesznek.

* Postások nyugdíja. A posta szolgálatából elbocsájtott tisztviselők és alkalmazottak egy részének, köztük egyes decemberben s áprilisban nyugdíjazottaknak nyugdíja megérkezett. A nyugdíjazottak keveselték a nyugdíjat, amely havi 400 leitől 720 leig terjed, például egy felügyelő 720 leit kap. Felvilágosításul közlik velünk, hogy ez a most kifizetett nyugdíj csak előleg addig, míg a miniszterium a nyugdíj összegét megállapítja s az illetőt véglegesen nyugdíjazza. Sokkal rosszabb azoknak az özvegyeknek a helyzete, akiknek férje ezelőtt egy évvel s azóta halt meg, ezek némelyike még ma se kapta meg

nyugdíját, de előleget sem kapott. Megérkezett a nyugdíja a következőknek: Siteri Elek, Kádár Ödön, Salamon Lajos, Sinka Ferenc, Kiss István, Farkas Imre, Gulyás János, Faragó János, Farkas Illés, Bányay Lajos, Szűcs Mátyás, Kajetán Béla.

* **A Viitorul támadja Vajdát.** Bukarestből jelentik: A kormány félhivatalos lapja, a Viitorul erős támadást intéz Vajda Sándor ellen az Aradi Hírlapban megjelent interjúja miatt és őt a kisebbségek őrsemének nevezi.

* **Kolozsvár új polgármestere.** Kolozsvárról jelentik, hogy az ottani liberális párt Utalea alispánt ajánlotta Kolozsvár város polgármesteri székébe. Vaitoianu belügyminiszter elfogadta a párt ajánlatát és Utalea alispánt kinevezte Kolozsvár polgármesterévé. A király már ellenjegyezte a dekrétumot.

* **Schiff Ödön sikere.** Bécsből jelentik, hogy a Roth-kvartett előadást rendezett, amelyen Bécs összes zenekedvelői megjelentek. A siker felülmulta a várakozást. A lapok külön kiemelik Schiff Ödön művészi játékát, amellyel az osztrák főváros műértőit elragadta.

* **Megváltoztatták az építési szabályrendeletet.** Az építési szabályrendelet módosítása tárgyában egy bizottság tíz ülést tartott, mely teljesen megállapította a jövőbeni építkezések módjait. A város négy építési övezetbe van beosztva. Favázas építkezések csak a negyedik övezetbe voltak építhetők. Most már a második és harmadik körzetben is szabad nem emberi lakások céljára szolgáló favázas építményt emelni. Az I. és II. övezetben tilos volt a fakerítés. Keményfából és csinosan az első két kerületben is huzhatnak ezután kerítéseket. A falvastagság tekintetében kisebb méretű téglák alkalmazhatók. Magasság tekintetében a bizottság úgy határozott, hogy 21 méternél magasabb épületeket nem szabad emelni.

* **Bérbevehető lakások.** A Lakbérleti hivatal a törvényes rendelkezések értelmében a következő üresnek nyilvánított lakásokat hirdeti meg és adja bérbe. 1923. május 2-án d. u. 3 órákor. 1. Str. Dorobanților No. 22. 2 szoba és mell.-hely. 2. Str. Petőfi No. 7. Delfin helyiség. Mindazok, akik ezen lakásokat kívényezni akarják, kérvényeiket legkésőbb a tárgyalás előtti napig d. e. 11 óráig adják be, mert ellenkező esetben a kérések nem vétetnek figyelembe. Oradea-Mare, la 26. Aprilie 1923. Fildan Sef. Of. de inchiriere.

* **Fizetésemelést kérnek a postások.** A postatisztviselők memorandumot juttattak a bukaresti postavezérigazgatósághoz. Ebben előzetes tárgyalás során elfogadott fizetésemelést kérnek. A fizetéseknek 40—50 és 70 százalékkal való emelését kérik. — A postaigazgatóságon tegnap nyitotta meg az első postakurzust dr. Bolchis Viktor vezérfelügyelő. A tanfolyamon huszan vesznek részt, vezetője: dr. Boeriu Viktor főtanácsos, tanárai: dr. Kovács Jenő tanácsos, Goriu Radulescu és Luculescu tanácsosok. A tanfolyam 6 hónapig tart.

* **Nagyvárad festőművész Rómában.** Udvardy L. Ignác, a kiváló nagyvárad festőművész hosszabb ideje külföldi tanulmányutra indult. A napokban levélben tudatta egyik tanítványával, hogy Rómában tartózkodik. Udvardy L. Ignác bizonyára új alkotásokkal gazdagon tér haza.

* **Burián kamaraénekes** f. hó 25-én Temesvárott énekelt a közönség tomboló tetszése mellett, onnan három estére az aradi színházhoz kapott meghívást, május negyedikén pedig ide érkezik, hogy ötödikén ismét itt remekelhessen. A művész ezen szereplése bucsuszámba veendő, mert ősz elejére Jexitza Máriával való

együttműködésre szerződtek a new-yorki Metropolitan Operahausba Wagner-ciklusban való részvétel céljából. Jegyek elővételben a Musicában kaphatók.

* **A Gutenberg Dalkör** e héten nem kedden, hanem csütörtök este, a szokott időben tartja énekpróbáját. Vezetőség.

* **Árverés.** A 85. gyalogezred. 1923. május hó 22-én, délelőtt fél 10 órákor nyilvános árverésen kislejteztett bőr, vászon és posztó-anyagot ad el. Részletes felvilágosítással a 85. gyalogezred parancsnoksága szolgál.

* **Jegyváltás** a menetjegyirodában egész nap, előre is, bármely vonathoz.

* **Aranyérmé, májduzzadásnál és derékfájásnál** a Ferenc József keserűvíz használata sok esetben gyógyulást s mindig kellemes megkönnyebbülést szerez.

* **Adakozás.** Schönberger Ármán és neje leányuk esküvője alkalmából 1000 leit az agnók otthonának és 500 leit a leányvárnak adtak, mint létesítendő alapítványuk első részletét. Gyémánt Mihályné unokája férjhez menetele alkalmából 300 leit, Feles Albertné 50 leit adott az agnók otthonának. Az adományokért hálás köszönetet mond az izr. nőegylet elnöksége.

* **A rokkant péksüteményesek.** A péksüteményeknek rokkantakkal való árusítását Steiner Viktor pék-mester kezébe adta a város s belátása szerint felosztotta a városrészeket úgy, hogy minden árus boldogulni tudjon. Feladatuk: a Kishidfőttől a kórházig Steiner rokkantjainak adja az árusítás jogát, míg a Szent László-teret s a kórházon túli részt a többi süteményárusok között osztja fel. Igen helyesen figyelembe véve mindenütt a rokkantak érdekeit.

* **Várad művészek matinéja** május 6-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel az Apolló moziban. Színre kerülnek egyfelvonásos darabok, szöloszámok, táncok, kuplék stb. A rendezést a kiváló író-színész, Tábori Emil vállalta el. Jegyeket árusít az Apolló mozi pénztára.

* **Ha igazán jó haskötőt akar,** csakis Kovács Sándorné orvosi haskötő készítőnél (Nilgesz-telep, a pályaudvarral szemben) rendeljen. Legújabb eredeti forma, jó alakot ad, kényelmes. Könnyű házi haskötő 250 leitől kezdve. Saját találmány, törvényesen védve.

* **A „Szobafogság“** nagy sikere mellett sorakozik az eddig előadott Tábori darabok sikere mellé. Nagy sikere volt még a „Két szoba kerttel“ című Szőke Szakáll bohózatnak Zöldivel a főszerepben. Az új magánszámok — élükön Zöldivel — és az új táncok is fényesen beváltak. A teljes új műsort ma este fél 9 órákor megismétlik. Holnap, hétfőn nagy Intim-est új műsorral, melynek keretében Tábori Emil „Tolvaj“ című új bohózata kerül bemutatásra.

* **Brázay Kalogén fogkrémjét** használja, hogy fogai ragyogó fehér legyen. Mindenütt kapható.

* **Képjavitó műterem.** Elfogad megbízást színehagyott, sérült, hibás olajfestmények, akvarellek, pasztelek, családi képek művészi kijavítására, átszínezésére, újjáfestésére. Olcsó díjazás. Eredeti festmények. Művészi másodpéldányok megrendelhetők. Hibátlan nagyméretű képrámákat magas árral átvesz. Megbízott: Iványi, Kórház-utca 47.

* **Megnyílik** f. é. június havában a dús vasas vizű Tusnádfürdőben (Csikmegye) az új „Gyermek- és Leányotthon“. Alkalmazó orvosi és tanári felügyelet, kitűnő ellátás. A „Gyermekotthon“-nal kapcsolatos „Napközi Otthon“-ban a fürdőn levő szülők kimelésére nappalra kisebb gyerme-

kek is elvállaltatnak. Napi ellátás 9 lej. Bővebbet özv. Csordacsics Fencsénél junius 1-ig Str. Sigismund V. (Szaniszló-u. 26.) udvar 1-ső ajtó d. u. 11 óráig, azontul Tusnádfürdő „Gyermekotthon“.

* **Volt egyszer egy ember . . .** Kármach Mahagoni . . . Bajadér, Leverula Aranymadár, Java stb. kottaujdonságok megvannak a Hegedüs Hírlapiroda műosztályában.

LEGUJABB

Tanukihallgatások a magyar-cseh határincidensben

A magyar-cseh határincidensben mindkét érdekelt fél delegációja mos kilométeres körzetben katonai szállítás alá veszik Him községet, ahol vizsgálat ideje alatt beidézett tanuk badon átléphetik a magyar-cseh határt.

A pozsonyi államvasuti igazgatóság határállomásain tegnap ismét megértek a Magyarországra tartó utasok zását.

Az angol király Rómába

Róma, április 28. Az angol király pár május 7-én ideérkezik.

Mussolini botbüntetésse fenyegeti a fascistákat

Milanóból jelentik: Mussolini cikkben helyteleníti a fascisták fegyeztlenségét és mérsékletlen beszédét, melyek Európaszerte nagy lehangoltást keltenek. Bejelenti, hogy ezentúl eldülő esetekben még a botbüntetés sem riad vissza.

Török közeledés Angliához

Lausannéból jelentik: A szövetséges egyetértése a török javaslatok szemből nem egységes. Az ünnepélyes jelentések széthúzást takarnak. A győző felek csupán annyiban egyetértenek, hogy egyaránt unják az értekezéseket s mielőbb végezni szeretnének. Észre kell venni, hogy a törökök ezuttal inkább angolokhoz közelednek. A korábbi francia szimpátia teljesen eloszlott. Franciák azt kívánják, hogy az Unio s Olaszország álljanak egységes frontba Franciaország mellett.

Kemal képviselőjelöltsége

Konstantinápoly, ápr. 28. Konstantinápoly városa felszólította Kemal-t, hogy fogadja el a képviselőjelöltséget. Kemal kijelentette, hogy ennek a kérésnek addig nem tehet eleget, amíg a török teljesen fel nem szabadul.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, április 28. Nyitás: Béln 00.187 fél, Newyork 550 háromnegyed, London 2553, Páris 3750, Milanó 2710, Prága 1637 fél, Budapest 0.9 háromnegyed, Varsó 00.116, Bécs 0.0077 fél.

Bukarest, április 28. Zárlat. Dv. Zár: Páris 1415, London 970, Newyork háromnegyed, Milanó 1040, Zürich 390, Prága 635, Bécs 30 fél, Berlin 73, Budapest 4.

Valuták: Márka 100, font 980, frank 1420, svájci 40, lira 10, dollár 215, osztrák 30, magyar 4, szokol 610.

Zürich, április 28. Zárlat: Béln 00.186, Newyork 551, London 2553, Páris 3750, Milanó 2710, Prága 1638, Budapest 00.975, Belgrád 567 fél, Varsó 00.118, Eszék 00.77 egyenylcad.

Kisipar pusztítása

A ipar-törvény 1921. év folyamán szakasszal bővült, mely arról szól, indázon kisipari üzemek, melyek a gazdaság szempontjából ártalmasak: a város belterületéről kilakoltatják. A jog forgatókezőbe kiadott törvénydel annak idején a legsimábban és legaggodalom nélkül siklott át a minálgyakorlatba s az intézkedésben az érintett szakkörök sem láttak ártalmat nyugtalanságra. Önmagába annyira plauzibilis volt az, hogy fejlődési kultúrérzések számára szinte talán keskeny is tetszhetett a közegészség szempontok ilyen leszögezése.

A régi igazság, hogy a törvények szétváltak a gyakorlat próbáljalmint hogy ugyancsak ez a gyakorlat lett ki belülről néha olyan hátrányos melyekre életbelépésük pillanatásakise gondolt. Így történt ez az ipari törvényekkel is, mely ma az erdélyi magyar kisipar életlére borít súlyos és méltányos kearáltására váró gondot, minthogy partikuláris helyzeténél fogva itt mar minden probléma természetg bizonyos mértékig kisebbségi és is válik. A szóbanforgó törvény adós maradt azzal, a pontosan meghatározással, hogy mely tekinthetők de facto a lakosság égére ártalmasaknak s hogy mely ék jogkörébe tartozik ennek a tényetemes megállapítása.

Ezen itt nálunk minden politika, kéző, hogy egyes — nem tudni, vajon faktorok-e — ennél a törvénytől is rájöttek idővel a politikai égrény, hogy kivált Erdély medencémelyében, Gyulafehérvár, Kolozsmás kezükügyébe eső iparcentrum, épp az amugy is nehéz helyzető magyar kisipari vállalatokra főrá. Sorba megállapítják róluk a gazdasággyre káros voltukat és a maégeláthatatlan gazdasági horderejű kitérésökkel, megütközést keltenekában a méltányos és tágabb látkörűusokban is.

A kisipar fejlettségének állami szemébl vett jelentőségét fölösleges aláVitalis érdeke az minden országlegfőképp fontos az utódállamokögéből, hogy megnyissák a lehetőayobb iparüzési lehetőségeket ott, aly, a lateiner-pályákról mindjobbanölő kisebbség vár elhelyezésre. Ezen a régi középosztály megszűnt s yenként helyébe lépett: nem szilárdalmi gerinc, hanem a politikai alkaserüésegtől libegtetett fata-morgana, t a legközelebbi kormány kelő napjaemibe oszlat.

Mindenki, aki látja ezeket a társadalolódásokat, melyeket az új viszonszükségyszerűleg revelálnak Erdélyahol minden eltolódás azonkívül kisebbségi salangokkal is kombinálólátja egyuttal, hogy az újból elhezédés kérdőjelének vége egyre föllebb yrodik s hogy épp kitünőleg az ipasoztály állományában kínálkozik az a üző zsinor, melyre a konszolidáció elnt hullámverései után az új társadalnyezők szilárd kristályai kifejeceéennek. Az ipar az, ami itt Erdélyben

ma minden politikai, illetőleg pártpolitikai és sovénpolitikai szempontnál elüljáróbb és amit elgáncsolni, életműködésében szükségtelenül megzavarni roppant taktikai hibavolna.

Régi idők államalapítói — kiket pedig kor és természetszerűleg a legfajbb szempontok kellett hogy vezessenek — annyira tisztába voltak a kérdés lényeges voltával, hogy fejlettebb iparu idegen államokból édesgettek át egész iparostelepeket, melyeket a legmesszebbmenő privilégiumokkal láttak el aztán, belátva, hogy a fokozott ipari termelés, bármilyen nyelvű és faji egyedek végezzék is, végeredményében a legnemzetibb érdek.

Elemi államrezon, hogy a kereskedelmet és pénzügyet az ipar támasztja alá, tért biztosítva a tőke nyugodt orientációjának és alkalmat adva egészséges fluktuációjának. Éppezért, kivált a fiatal Romániában, ha másképp nem megy: állami szubvenciókkal, de mindenesetre a legnagyobb törvényes kedvezményekkel kelle ne az Erdélyben már készen átvett kereteken felül lábraállítani, hogy a megszáporodott természeti és nyversterménybeli javak kiaknázhatók és gyümölcsöztethetők legyenek. Ezt kívánna a helyes valuta-politika is, amennyiben a tultengő import kivánatos csökkenése nemkevésbé a helyes ipari kitermelés problémájában rejlik.

Akkor, midőn mindezek a tények a bármilyen faju és nyelvű iparosság zavartalan termelőlehetősége mellett szólnak, bizvást hihetjük, hogy a politika hatalmon lévő tényezői, — kiket minden időkben az érdekek élelmes felismerése és kihasználása definiált — szintén nem fognak behunyt szemmel továbbsiklani az Erdélyszerte, politikai szempontok miatt megturbált kisiparosság sérelmei mellett, hanem — a rájuk súlyosodó törvény okszerű kiegészítésével — segítenek zaklatottságukon, ha egyébbért nem — politikából. Utóvégre minden kormánynak — szűkebb értelemben vett érdeke is, hogy ne álljon mögötte egy elhelyezkedni nem-tudó s így automatikusan forradalmasított közgazdaság.

Iparügyi útmutató

Iparügyi útmutató címen a városi Elöljáróság két főrekvő fiatal tisztviselője Bacz Endre és Nagy Lajos könyvet adtak ki, mely mindennemű ipari és kereskedelmi ügyekben megbízható tájékoztatást nyújt úgy az iparosoknak, mint a kereskedőknek. A gyakrabban előforduló beadványok és megkeresések szövege románul is meg van benne, miért is az Ipartestület hivatala ajánlja annak megszerzését tagjai figyelmébe. A könyvecske 25 Leírt az Ipartestület hivatalában is kapható.

Munkabeszüntetések.

Az Ipartestület erdélyi társtestületektől több értesítésben hírt kapott arról, hogy a munkások teljesíthetetlen bérkövetelés és hatalmi követelések közszöklése céljából több helyen streikba léptek. Így Marosvásárhelyen a vas-munkások, Kolozsváron az asztalosok, Aradon a cipészek, csizmadia és szijgyártók streikolnak. Kéri az illető ipartestületek városunk iparosságát, hogy szolidaritásukkal őket támogatás és az onnan jövő munkásokat lehetőleg ne alkalmazzák. Erre nézve megjegyzünk, hogy a fenti szakmákban városunkban a viszonyok, sajnos olyanok, hogy tekintettel a munkahányra, újabb munkások amugy sem volnának alkalmazhatók.

Festő iparosok gyűlése.

Felkérjük testületünk szobafestő, mázoló, cimfestő, fényező és aranyozó iparos tagjait, hogy ma, azaz vasárnap 9 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében gyűlésre anánál is inkább teljes számban megjelenni sziveskedjenek, mert rendkívül fontos anyagi érdekeket szolgáló ügyek jönnek tárgyalás alá. Tagfelvételek, tagsági igazolványok kiadása és tagdíj fizetések ugyanott eszközölhetők lesznek. A rendőrség és az Ipartestület által láttamozott igazolványt minden iparos igyekezzen a szervezettől megszerezni, mert ennek hiányából előálló károsodásokért a Szakszervezet felelősséget nem fog vállalni.

Husipari ügyek.

A husipari Munkaadók Szakszervezetének vezetősége által a vágóhid rendezése és bővítése ügyében megindított akció Hasas Sándor főállatorvos ur részéről is megértésre talált és már volt alkalm a szervezet vezetőségével ezen tárgyban értekezni. A szervezet most hosszabb és részletesebb javaslaton dolgozik, mely a vágóhid ügyét öleli fel remélhetőleg az akció sikere érdekében. Ezen égetően sürgős és fontos kérdés ma már a szakma érdekeit túllépi és a közönség közegészségügyének helyes megoldása siettetti a keresztülvitelét, melyre bármennyire is tiltakozik fedezet hiányában a városi tanács, megfelelő fedezet bőven található a 2%-os állatforgalmi adóból befolyt díjakból. A vágóhídi vágások délutánra való elhelyezése érdekében is megtette a szervezet a szükséges lépéseket, remélhetőleg a fő állatorvos ur a d. u. vágások behozatalát május 1-től kezdve el is fogja rendelni.

Közli a Husipari Munkaadók Szakszervezete tagjaival még, hogy tekintettel az élősertésárak folytonos emelkedésére a sertéshus és azok termékeinek ára új revízió alá kell hogy jöjjenek, miért is május 1-től kezdődőleg új árak lesznek. Az erre vonatkozó árjegyzékek elsejétől kezdve az ipartestület hivatalában lesznek kaphatók Tartsa kötelességének azt minden egyes husiparos kiváltani és az abban feltüntetett árakat nem túllépni, mert a túllépőkkel szemben a Szakszervezet fog feljelentéssel élni.

Az agyagmegmunkáló iparosok gyűlése.

A város összes fazekas és kályhás iparosai jöttek össze az elmúlt vasárnap gyűlésre, hogy szakosztályukat ismét megalakítsák és érdekeik védelmére és céljaik elérésére tömörüljenek. A szervezkedés iránt felvetett eszme megértésre is talált s ez alkalomból a tisztikart meg is választották. Elnök Varga György, alelnökök Tarsoly Károly és Fecete Gábor, pénztárnok Popovits Gusztáv, jegyző Magyar Lajos, ellenőr Lévy Lajos lett. Választottak még négy tagu választmányt a következőkből: Biczok Mihály, Batori József, Kiss Béla és Lévy Lajos. Részletes eszmecsere után kimondta a közgyűlés, hogy a szakosztály fentartása érdekében havi 10 leírt fog fizetni minden egyes tag. Szóvá tette, hogy a fazekasok nagypiacéri áruló helye tekintettel arra, hogy a piactér korlátjai az idők folyamán elrohadtak, tönkrementek, s egy részüket illetéktelen egyének elvitték, sokat szenved. Ugyanis korlátok hiányában kocsik és szekerek keresztül kasul járnak ott, hol a könnyen törhető cserépedények százai és ezrei vannak s óvhatatlan, hogy a nagy forgalom a vidék heves és automobiltól féltéklovai bele ne gázoljanak az árukba. Ily eset az utóbbi időben 5-ször is előadta magát, amely érzékeny és nagy károkat okozott az iparosoknak. Elhatározta tehát a közgyűlés,

Am, szalma és különböző model női kalapok választékban, angró árban lesznek árusítva — gyönyörű kalapformák és masamód kiegészítők nagyban kaphatók

Nagy Mihálynál
Regale Ferdinánd (Rákóczi-ut) 12. sz.

1933. április 29.

A halálban

Regény.

18

Írta: Bónyi Adorján.

Csákány vállat vont:

Só az is, egyik szó olyan, mint a fegalmam sínes róla, mi az a szerep, mint ahogy egyébként a legtöbb ember fegalma sínes róla. Csak én legyek hajigálósom a nevével.

Lány még most sem vette le róla

„Hát maga engem nem érdekel — csaknem barátságosan. — Egészen hagy, én életemben még két gondoltam egyfolytában ma-

zónyosan nem ért rá. Ha mellett ki fogja pótolni ezt a mulasztá-

szó kissé lehunyta a szemét.

„mellett — mondta csendesen — haragudjék meg az őszintesége kicsikét... izé... nyomrék. Csákány szeme egy pillanatra elbo-

„lálán tudja, ki vagyok én — mond- esikét felindulva. — No, ha tudja, vagyok, akkor talán azt nem tud- én mindent a semmiből csinál- én bénán. Mérje össze akárkivel, két karja van. Nem ijedek meg. Csákány lassan bólintott. Elmosolyo-

„e azt hiszem — mondta — nekem más felfogásom van az életről, ngának.

„A felfogásunk nem lehet kétféle- let egy — felelte Csákány és ő is yott.

„Ez hallgatott. Egy percig mozdulat- aztán lassan kinyújtotta a kezét. ról felvett egy cigarettát és rá- sz. Az első füstkarika után elfojtott üti, csendes ásitást.

„Csákány előhuzta óráját és megnézte állását.

„Siessünk kérem — szölt jókedvűen. e tíz percem van. Két órára ezt a el kell intéznem. Pontosan két órá- nélkülem ma nem kezdik a mun- szirénák hallgatnak, ez pedig ötper- a meddő munkabérekben egy nagy pénzt, az elmaradt munka elma- sznában pedig még sokkal na gyobb pénzt tesz ki. Még van — most ak kilenc percem az uttál együtt. lány cigarettája füstfelhőibe temet- nem mozdult. Mintha egyszerre ote volna be, tetőtől-talpig. Tekin- zonytalan volt és távoli. Nagyon a mondta:

„Nyolc perc... bőven elég. Egy latt végzünk. Mit akar tenni, ha — egészen természetes lenne — nemet ck?

„Csákány tisztán, őszintén, gyermek- mel nézett rá.

„Megmondtam. Felszedem a kar- ak és magammal viszem.

„A lány felállott. Hirtelen kilépett a fhőkből, egész arca mozdulatlan és e volt, mint a márvány, szemében el- nfény csillogott.

„Nincs szüksége erőszakra — szölt anyújtotta a kezét a férfinak.

„Csákány szíve megremegett. Hirtelen int fel neki, az egész világon két fé- eség van: a lány szemefénye és vakító sira.

„Persze, nem azonnal — mondta Te- z, nagyon csendesen, nagyon elhatáro- tta, nagyon nyugodtan. — Vannak bi- ons formaságok, amiket mindaket nek tisztelnünk kell.

„Igaz — felelte Csákány.

„Azonban ezután nagyon szeret- felhuzni a harisnyáját — szölt a lány Csákány elbucszott.

Amint kiment a szobából, Teréz arcát hideg mosolygás lepte el. Kicsit várt, aztán úgy, meztláb, féllábával sántikálva, a telefonhoz szaladt.

De, amint az ember gyanítaná, nem az apja volt az, akinek ezt a vadul meg- lepő ujságot, ezt a rejtelmesen gyors elha- tározást megtelefonálta...

Csákány pedig, amint visszatért a gyárba, ahol még tartott a déli pihenő, néhány rövid parancsot osztott ki. Az egyik az volt, hogy a szirénák és csengők indító szava ma teljes, hosszú öt percig szólják egyfolytában. A másik az volt, hogy ma délutánra minden munkásnak dupla bért számítsanak.

Aztán ablakába állt és amint a csen- gők ezer hangja vékonyan és vastagon, rekedten vagy ércesen csörömpölni kez- dett és amint a szirénák felbugtak és nyujt- va és sikoltozva zengették mély hangju- kat, hosszan, egyfolytában, olyan hangon, mintha a munka, maga a Munka örülne valaminek, — akkor Csákány elégedetten mosolygott és egész testében vidám szökő- kutak módjára lüktetett a vér.

7.

Róbert eltűnt. Amint megkérte a sza- badságát, másnap már az üzemnél nem je- lentkezett. Csákány megnyugodott: Ró- bert most már teljes erővel dolgozik és egy napon majd beállít a kész eredmén- nyel. Annyi szent, hogy ez a dolog annak a szerencsétlennek a fiával, rendben van. Effelől nyugodtan alhatik.

Még annak a napnak az estéjén, ame- lyen döntő látogatása Teréznél megtör- tént, beszélt az öreg Csongrádival. Vol- taképp nem először jött szóba ez köztük. Csákány egyszer fürkészve és tréfálkozva Terézre célzást tett, amely félreérthetetlen volt. Az öreg Csongrádi elnyűtt földbirto- kos volt, elnyűtt öreg földekkel, tehát egészen inyére lett volna a gazdag vő. Most mégis az öreg ur határtalanul meg- volt lepve, amikor Csákány egyszerűen és röviden befejezett tényeket közölt vele.

Felhuzta szemöldökét a homloka kö- zepéig.

— Az én lányom...? — dörmögte hi- tetlenkedve. — Csak így egykettőre? Te ugylátszik egészen megbabonáztad.

— Nem volt ezen sokat gondolkozni — felelte Csákány. — A tünődés és habo- zás mindig ostoba dolog. Az első gondolat a legjobb, azt fölön csipi az ember és gyorsan véghez viszi. Ez az én módszerem és úgy látszik ez a Teréz módszere is.

Megbeszélték, hogy az első tavaszi vasárnapon, március közepén megtartják az esküvőt.

— Miért sietsz annyira? — kérdezte Csongrádi.

— Nem vagyok költői lélek — felelt Csákány. — Azok az apró mézeskedések, didergések, az a se kint, se bent állapot, ami megelőzi a házasságot, engem csak zavarna. Ezt le akarom rázni magamról, minél előbb.

Akkoriban nagy, hatalmas tervek izottak az agyában.

Ő nem járt tulajdonképp sehova, se kaszinóba, se klubba, nem félénkségből vagy tartózkodásból, hanem egyszerűen, mert untatták a fecseségek és untatták mindazok a szórakozások, amiket egy ilyen helyen fellelhet az ember. Néha, csaknem szökve önmaga elől, villámgyors elhatározással elment az Operába, ahol végtelen figyelemmel és még nagyobb áhitattal hallgatta a zenét, noha nem volt muzsikás, semmiféle hangszere nem ját- szott és komoly értelemben nem is értett a zenéhez. Ez a zengő és tökéletes mu- zsika azonban végtelen kellemességgel za- varta fel egész lényét, de jóleső, nyugta- lanító és borzongató és különös frissítő hatása csak addig tartott, míg otthon ágyába nem feküdt és el nem aludt. Sem- miféle más színházba nem járt.

Minden szabadidejét otthon töltötte, munkája, könyve és drágaságai közt. Sok- szor tovább dolgozott otthon, terveket vizsgált felül, rajánlatokat mérlegelt. Amennyire mélységesen tisztelte a mun- kát, amennyire az élet tartalmának cél- jának és értelmének találta a munkát és csak ezt, úgy érezte, megcsalja társait a munkában, a többi munkásokat, azzal, hogy ő idehaza is dolgozik... De mindig megvigasztalta magát: neki, mint tulajdo- nosnak, mint munkaadónak, valóban pri- vilégiuma, hogy többet dolgozhassék!

Ha nem dolgozott, fel-alá járt gyűjte- ményei közt, megvizsgálva századszor egy-egy ezüst szobrocskát, egy-egy órát, amelyen bámulnivaló volt a constanzai órás bűvészi kézügyessége, egy-egy Brue- ghel vagy Goya képet, mely elé leült és hosszú negyedórákig tudott gyönyörködni sötét és finom szépségeiben vagy tompa és diadalmas színeiben.

Ilyenkor más ember volt: álmodozó, pihenő, tétova, puha és csöndes, mintha szivósságának, akaratának és életerejének kemény abroncsai alapján valami szelíd galambkalickákat fogtak volna körül, melynek lakói a pihenés és magány órái- ban gyöngéd szárnyaikat legyezgetve moz- gatnák...

Most azonban a galambok sokáig zár- va maradtak — a munkakedvet sokszoro- san magával vitte az otthonába is és tőp- rengve sétálgatott, vagy térképek, számok és tervek fölé görnyedt.

Nagy és hatalmas tervek...

Az a buja öröm, amely egészséges és vad virágaival elborította lelke minden zugát, mióta leigázva érezte az utolsó és legkedvesebb ellenséget is, a Csongrádi lányt, — ez a doromboló és hizelkedő öröm szövögette benne a terveket.

Két ember, két ilyen ember, mint Te- réz és ő, összetalálkozik és egybefogózik: ez a tény nem mulhat el csendesen, csak mint ennek a két embernek pompás elszá- molása az étellel. A nap felkél és millió és millió érzik. Ezt a nagy napkeltét is meg kell éreznie annyi embernek, ameny- nyinek csak lehet!

Két-három napi tervezés és számadás után készen volt a tervével. S negyednap már hozzá fogott a megvalósításhoz.

Óbuda pítvarában, a dombok tövén, megvett nyolc régi telket egymás mellett, mindeniken egy régi házzal. Jó terjedel- mes sváb telkek voltak, nagyobbbrészüik konyhakertjével felkapaszkodott egészen a domboldalra. Csákány nem alkudott sen- kivel sem, fizetett, amit kértek, a maga előre kiszabott dolgaiban nem ismert ki- csinyességet. A svábok jól jártak és Csá- kány is meg volt elégedve.

(Folyt. köv.)

Nyári rózsaburgonya étkez sre és vetni való

Makói dughagyma, fokhagyma

továbbá uradalmi nemesített kerfi magvak és vetni való krumpil kapható nagyban és kicsinyben. **Schwarz**, Strada Cuza Voda (volt Szacsavay-utca) 11 szám alatt

**AMERIKAI IRODABU-
TOROK, HÁLÓSZOBOK,
EBEDLOK, PARKETTAK**

elsőrendű kivitelben és nagy választékban kaphatók

RIMANOCZY műbutor és parkettgyár R-t. ORADEA-MARE
Strada Clujului 117. :: Telefon 279.

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj-Kolozsvár

Calea Reg. Ferdinand
(volt Wesselényi Miklós-utca) No. 19.
Telefon interurban No. 2 13.
Sörgöncim: Juvaore, Cluj.

Van szerencsénk t. vevőinket értesíteni, hogy gyár és irodahelyiségeinket

Calea Regele Ferdinand 19 sz.
(v. Wesselényi-utca)

alatti saját t. lépünk helyezettük át.

Kérjük nb. megbízásaikkal továbbra is felkeresni, melyeket most még fokozottabb pontossággal teljesítünk.

163

Lloyd 609

Maklár Gyula

koporsó gyára

készít mindennemű Masner
mintán koporsókat, festve és
kavicsosan. :- :: :: ::

Rákóczi-ut 24. sz. a.

Eladó Üzletház olasziban nagy telekkel, esetleg felerészken. az egész 250 ezer, magánház Halász-utcán 200 ezer, Temető utcán 200 ezer, állomás körül 110 ezer, Farkas telepen 90 ezer. Kis szőlő pajtával 20 ezer, fél holdas házzal 95 ezer, 1 holdas 65 ezer és 50 ezer, 2 holdas szép házzal 170 ezer, fugyivásárhelyi hagy 7 holdas lakóházzal és felszereléssel 280 ezer. Vidéki nagyjövedelmű üzletház, modern lakással, közvetlen Várad közelében 120 ezer és egy kisebb szatócs üzlet. 80 drb márvány kávéházi asztallap. Balkaros Singer cipő-felsőrész varrógép.

„ARGUS”-üzynökség

Nagyvárad, Balassa-tér 3. (Lakács Gy.-u. sarok)

Nagyothallók figyelmeztetése

A legújabb rendszerű berlini villák

zsebitelefonok

Akustik készülék) nagyothallók részére

Németi Mór Nagyvárad, Teleki-utca

alatti lakásán, ahol azok bárki által kaphatók naponta 2-6-ig.

Szalonna 1-a 3/100-as Disznózsír

szavatolt tisztaság, legolcsóbb

árakban és a legszolidabb

szolgáltatás mellett

ACZÉL SÁNDOR

szalonna és disznózsír kereskedő

Oradea-Mare, Deák Ferenc utca

Telefon 9-76. Eladás csak nyitva

Értesítés!

Str. Sf. Ladislau Körös-utca 6

hentes és mészáros üzletet megnyitott

szombat, ápr. 28-án, hol a közönség
deanap pontosan friss áruval szolgál

Szíves pártfogást kér:

SIPOS JÓZSEF hentes, Körös-utca

„FERROSTAAL”

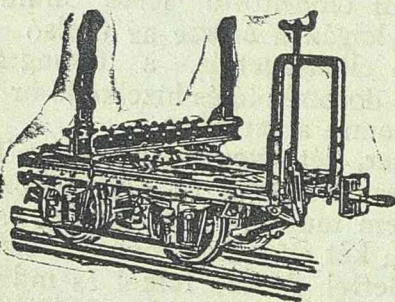
BUKAREST

BERLIN

HAGA

Képviselet: **URSZINY PAL** mérnök iroda

Oradea-Mare,
Strada Postel 21.

Sinek
Erdel Truck kocsi
Billenő kocsi
Apró anyag
Henschel lokomotív

Eladók

szép ágyhuzatok, abroszok szalvétákkal, törülközők, fillet nagy abrosz és kis asztali terítők, fillet, kötött és horgolt molivok Kocsi takaró párnával, reneszánsz munkával, ágyszerítő és szitór, kelim riselio bársony égetéssel, monirozatlan divány párnák. Gobelin képek, perzsa és szmirna szőnyegek, szép sződa ruha színes hímzéssel, horgolt terítők és csipkék. Egy egyszem ujj láncsó, selyempaplan, bíros bársony futó arany hímzéssel, török munka.

Rákóczi-ut 30, jobbra

K. W. KASTRUP

IRÓGÉPLERAKAT

Mindennemű irodafelszerelési cikkek, I-a írógépszalagok és másolópapírok. :: Speciális javítóműhely. :: Gummibélyegző gyártás. TIMISOARA Str. Griselin (Lonovics-u). 2. 825 Telefonszám 13-23.

BYRON STEAMSHIP COMB. LTD. LONDON
M. EMBIRICOS & Co. Székhely: 517. Paris No. 1.

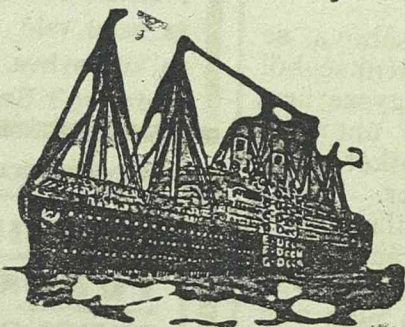
Constanța direct Newyork

Lloyd 1417.

Rendszeres félhavi hajójáratok

a legnagyobb tengerentúli luxusgőzösökkel, amelyek Constanța kikötőből indulnak:

King Alexander
Megali Hellas
Constantinople
Themistokles

Átszállás és vesztegzárnélkül.

Az utazás tartama 16 nap!

Hajóflettánk

56

saját hajóból áll.

ÉRTESÍTÉS. Érdeklődőknek, akik Amerikába utazni óhajtanak, tudatjuk, hogy 1923. január 22-én kezdődött meg az utlevelek iktatását az egyedüli amerikai vízum elnyerésére. E célból szükségtelen minden érdekelnek Bukarestbe való utazással információk beszerzése végett időt veszíteni, hanem forduljanak teljes bizalommal irodánkhoz, beküldve a vízumhoz szükséges következő okmányokat: utlevél, születési, erkölcsi bizonyítvány, házasságlevél, az amerikai rokonok megvásárlás és négy aláírt fényképet. Ezek alapján megszerezhetjük az szükséges iktatószámot a vízum megadásának napjával a sorrend esetleges elvesztésének elkerülésére. King Alexander luxusgőzös Constanța kikötőbe érkezik június 2-án és az új kvóta terhére induló első szállítmányunk közvetlenül New-Yorkba június hó 4-én indul. Pontos, lelkiismeretes és érdeknélküli felvilágosításokkal és prospectussal készséggel szolgálunk **M. Embiricos & Co.** BUCURESTI Str. Paris No 1.

Kárpito

munkákat elsőrendű
kivitelben készíti:

GIDÁLI MARI

Uri-u. 2. :-: Rákóczi-utca

Makulatura papír

15 métermázsza kiló

8 leiért nagyban és kic

ben kapható a

Hegedüs

Hirlapirodó

Mészáros és henteseknek kiválóan alkalmas

VEGYE TUDOMÁSUL

mindenki, hogy a Szent János
32. szám alatti fűszerkereskedé
met a mai naptól kezdve

festék és olajárunk

bővítettem ki, hol a legjobb finet
lackot, mindenféle 1-a színes festé
tartok raktáron. — Igyekezem jó kiz
gálás és olcsó árakkal vevőim bizalm
kiérdemelni.

BIRÓ ALBERT

Szent János-utca 32. sz

The Levant Company (Roumania) Limited

BUCURESTI, Bulevardul Elisabeta 6.

Vevőközönségének szíves tudomására adja, hogy a nyári szezonolkkokból nagy szállítvány érkezett, és pedig:

Nanszuk-batiszlok
Perkálok
Zefirek
Drilek

Festőkendők
Karlónok
Fejkendők
Puplinok

Pikék
Színes grenadinok
Mosó delinek
Cretonok

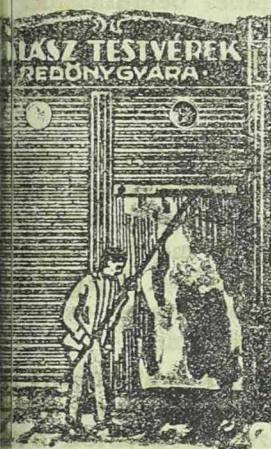
Színes szatínok
Kazsmirok
Női gyapjú sorzsók
Gabardínok

Alfonok minden szélességben, fularok 100 cm. 80 cm., férfi szövetek, orépe marocain, orépe marlette, fekete duchesse béléseknek.

gen kedvező árak!

Nagy választék szabókellékekben.

Eladás csak nagyban

Telefon 11-9.

Telefon 11-94.

Acéllemez Üzleti

REDŐNYÖKET

és napellenzőket minden méretben gyártunk és legolcsóbban szállítunk. Vidéki megrendések szállítását eszközöljük. — Áránálta tal díjtalanul szolgálunk. — Javításokat a legpontosabban eszközölünk.

Halász Testvérek

redőnygyártás

épület- és műlakatosság

Str. Cuza Voda (Szacsavay u.) 17. sz.

Magas árban veszek

brillians, arany, ezüst órák, órákat és dísz-
tárgyakat, tőredék ar-
nyat, ezüstöt, arany
szőjpadlást, arany és
más kármis fogakat

Fround Benjámín

ékszerész, Nagyvárad,
Calea Regala Ferdinand
(Rákóczi-ut) 11. szám.
Széchenyi-szálló épület
Ékszer alkalmi áron kapható.

Az új vízvezetési díjak

A városi vízvezetési és csatornázási üzem igazgatóságától.

Hirdetmény.

A város vízvezetési és csatornázási üzemigazgatósága közhírré teszi, hogy a vízvezetési és csatornázási díjak az 1923 évi május 1-én kezdődő évnegyedre a következőképpen állapítatnak meg:

1. A százalékos vízdíjak, amelyek a nyers házbérjövdelem után számítottak, erre a negyedévre változást szenvedni nem fognak, ennél fogva további rendezésig

500 lei évi bérösszege alatt a vízdíj 4%
501—1000 lei évi bérösszegeig a vízdíj 5%
1001—1500 lei évi bérösszegeig a vízdíj 6%
1501—2500 lei évi bérösszegeig a vízdíj 7%
2501 leien felül bérjövde. után a vízdíj 10%

2. A különleges vízdíjak átlag 100 százalékkal emelkednek, ennél fogva a különleges vízdíjak a következők:

fürdőszoba berendezés után a 200.— Lei
vízöblítéses closett után a 80.— Lei
pissoir állás után a 80.— Lei
minden egyéb különbséget, a lakásnak járó konyhai csapon kívül a 40 lei.

3. Víz mérő óra után fizetendő díjak köbméterenként:

a) magánfogyasztók részére 3 lei
b) kőházak és katonai intézmények részére 2 lei

4. A csatornázási járulék, amely szintén a nyers házbérjövdelem után számítottak, 8%.

A százalékos vízdíjakat az igazgatóság akkor fogja végleg megállapítani, amikor a folyó évi május havi lakbérjövdelem vallomási adatok rendelkezésre fognak állni. Ez a megállapítás azonban a májusi vízdíjakra már nem lesz befolyással.

A csatornázási járulék százalékat az igazgatóság kénytelen volt fölemelni, mert a csatornázási pótdíj, amelyet az esővízcsatorna rendszer fenntartásáért pótdíj módjára szedett eddig, a városi pótdíj megszüntével az üzemjövdeleméből kiserült és így az összes csatornázási költségeket kénytelen az igazgatóság a csatornázási járulékokból fedezni.

A különleges és óraszerinti vízdíjakat azért kellett emelni, mert egyrészt az anyagárak és munkabérek mintegy 70 százalékkal emelkedtek és így az üzemi költségek is lényegesen emelkedést mutatnak, másrészt pedig az elmúlt év folyamán az üzemnek mintegy 2 1/2 millió lei állott rendelkezésére a kintlévőségek, melynek egy nagy része a rendszerinti üzemi költségre fordított. Minthogy az üzem a hátralékok legnagyobb részét már behajtotta, ez a jövdelemforrás a folyó üzemi évi szintén elmarad. Az e képen hiányzó bevételeket tehát a rendszerinti vízdíjakból kell fedezni.

Oradea-Mare, 1923 április 27.

Kőszeghy József
ügyvezető igazgató

Kolozsvári CZELL-Sörgyár

GYÁRTMÁNYAI

világos

Hercules és Monostor

duplamalátá

Tápsör és Sör

különlegesség

Reclama
No. 2769.

utólérhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak.

Nagyvárad és vidéke képviselője: „Orlent” Ipari és Kereskedelmi Rt. I. Nagyvárad.

Raktárunkra érkeztek

Meczenzói gyártmányu fekete
oczkói deési, erdélyi román és mistelbachii,
ég csiszolt besztércel, kolozsvári kapák
egészen csiszolt győri kert kapák, félig
csiszolt hegyes árok, félig csiszolt föld-
nyó lapátok, fekete istálló lapátok, csi-
szolt vakolat- és fekete sá kaparók, to-
vább Vidats-ekések.

Azonkívül raktárról szolgálhatunk min-
dafafta rud-, facon és betonvasakkal, I és

U vasgerendákkal, fekete és horganyzott
vaslemezekkel, fémhábóggal, sodrony és
sodronys eggel, salgótarjáni gyártmányu fej-
sze-árukkal és horganyzott tuskéshuzallal.

Továbbá nagy készletünk van witko-
witz gyártmányu **forrasztóeszközök** és
gázcsővekben, csőkapcsoló részekben
(fittings) stb. stb.

Kivánatra legjutányosabban árajánlattal
szolgálunk.

Kontinentale Vaskeresk. Társaság

KERN és TÁRSAI

Levelezim: Postaffók 20.

Ávircim: Ferrokontinent.

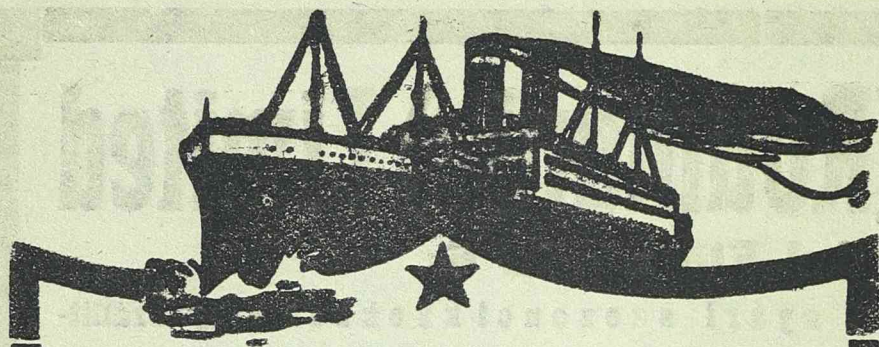
Telefon: 950. szám.

Cluj — Kolozsvár, Plata Ga-

rel 3. szám. — Hitelbank

Aruraktár.

Lloyd 1617

BREMEN-AMERIKA

között leggyorsabb és legkényelmesebb közlekedés az
United States Lines amerikai kormányhajóival:

„George Washington” „America”
„President Roosevelt” „President Harding”
stb.

Előnyös alkalom teherszállításra.

Hajójegy, pénz és amerikai okmányokat, valamint a vizumot illetőleg díjtalan felvilágosítással szolgál a romániai vezérképviselő.

UNITED STATES LINES

(AMERIKAI ÁLLAMI VONALAK)

„MERCUR” OSCAR GRÜNBERG

BUCURESTI, CALEA MOSILOR 51.

Fiók Temesvár, Hunyady-u. (Str. Vasile Alex) 8. Kérjen prospektus és hajólista számát, 263

Eladó házak

Kálvária utcán magánház nagy pince 5 szobás lakással nem elfoglalható 160 ezer, Csengeri-utca 5 számú ház két részben is eladó olcsón. Petőfi utcán magánház 80 ezer lei Uri utcán nagy háztelék 100 ezer Vécsey-u. gyönyörű parketes szobás lakással 50 ezer. Vannak több kisebb nagyobb házak, a város minden utcáján lakások, szőlők, nagy birtok bérbeadó, 4 szobás lakással. Ha lakását, házát, földjét, burocsított lakását eladni, kiadni, cserélni akarja forduljon bízommal hozzám diszkréten elintézem, bizományba bármit elfogadok.

Welsz Gizi

közvetítő irodája
Nyomda-u. 4.

Pianinó

fekete keresztúros hárfa, pedálos, kitűnő hangú, elsőrendű gyártmány: Hofman és Czerny és egy

rövid zongora

jutányos árban

eladó.
Sternberg
Nagyvárad, Kishídő.
Telefon 13-45.

Hüvösvölgyi

Parkszanatórium

Badapest I., Hidogkúti-ut 78.

Klimatikus, fizikális és diétás gyógyintézet ideg- és belbetegeknek; üdülőknek bizókura Nagy fekvőcsarnok. Legelsőrendű konyha. Előjegyzéseket a nyári időnyre elfogadunk.

Uzinele de fer si Demeille din Restia Societate Anonima
Resiczai Vasgyárak és Uradalmak

Hirdetmény.

Tekintettel társaságunk felmutatóra részvényeinek névre szóló részvények legendő átváltoztatására, amelyet az 1923. február hó 8-án tartott rendkívüli közgyűlés által megszavazott új alapszabályok megalapították, — valamint megfigyelve a Minisztertanács 1923. évi március hó 27-én 593. sz. jegyzőkönyvének, mely a „Monitor Oficial” című hivatalos lap 5. számában 1923. évi április hó 6-án lett közzételve, — a társaság vezérigazgatósága ezennel meghívja részvényes urakat, hogy a birtokukban lévő részvényeket 1923. május hó 10-ig lebelezés és beiktatás céljából bemutatassák.

A részvények a társaság irodáiban Bucarestben (Strada Povernei 2. sz. a.) minden nap délelőtt fél tiztől fél egy óráig rendelkezésre állnak.

Azon részvényesek, kiknek részvényeik külföldön vannak, a birtokukban lévő részvények egy jegyzékét fogják két példányban beküldeni, amelybe minden egyes részvény száma bevezethető lesz. A jegyzék példánya le fog bélyegeztetni és a részvényesnek vissza fog küldetni.

A részvények, vagy fentemlített jegyzékek lebélyegzése után bármilyen adatszolgáltatásoknak csak azon módzatok betartásával lesz helye, amelyeket a kereskedelmi törvénykönyv a névre szóló részvények lebélyegzése tekintetében előír és amelyek igazgatósági tanács jóvá fog hagyni.

Azon részvényesek, akik a fentemlített határidőig nem fogják bemutatni részvényeiket, elvesztik szavazati jogukat a közgyűlésen s nem fogják a részvények megfelelő osztalékokat felvenni.

A részvényes urak kötelesek a részvényesek nemzeti jogukat okvetlenül bejelenteni a részvényesek számára, hogy a részvények lebélyegzését az Ipar és kereskedelem miniszterium egy kitűzött közegének felügyelete alatt történik, mely hivatala lesz idejűleg a részvényesek nemzeti jogát említett módon megállapítani.

Uzinele de fer si Demeille din Restia Societate Anonima
Vezérigazgatósága.

Buha olmos

keres megvételre a

Sonnenfeld Adolf nyomda

Bucaresti Derső-utca 6.

Lágy és selymes lesz a haja,

ha fejét rendszeresen

„Elida - Shampoo”

adja a szőrszálakat.

Román Jutakereskedelmi Részvénytársaság

Telefon 20-20.
Sürgőnycim: Tarpaulin.

TIMISOARA

Bul. Berthelot 21.
(Kossuth L. utca)

Mindenemű Jutaszövet és Zsák gyári lerakata.

KÜLFÖLDIEKNEK
VIZUMOKAT, UTLEVELEKET
a leggyorsabban, legolcsóbban megszerzünk.
FUTÁRJÁRAT NAPONTA!

Bármily Bucaresti és Kolozsvári megbízást elvállalunk.

Külföldre utazóknak díjmentesen szolgálunk felvilágosítással
Mezey Mihály u. 7. Telefon: 2-21. **KÁLMÁN ÉS SZIRMAI**

Aszfalt- és kátrány

fedéllemezt

olajszigetelő lemezt, destillált kőszénhidrogén, aszfalt, bitumens, kátrány, stb. és az összes aszfalt és kátránytermék minőségben gyárt

„GROZIT”

aszfalt és kátránytermék gyára, Timisoara
gyárvezető. TELEFON 11-24.

Kérjen árajánlatot!

NYILTTÉR

Figyelmeztetés.

Fölvívom mindenki figyelmét, hogy fiam Lendzsel Miklósért, aki nagy betegségből kapott könnyebb elmebajt — de nem közveszélyes — törvényesen meg lett állapítva dr. Barna Ármintorosi tisztifőorvos és dr. Fisch Áron törvényszéki szakorvos által, a román hadseregben is véglegesen el lett bocsájtva: ezért a szerencsétlenül járt gyermekemért semmiféle felelősséget nem vállalok.

Hendzsel Lajos.
Csillag-vendéglő tulajdonos.

Veszek sárgarézet

bronzot, angol ónt, horganyt és alumíniumot. **Salamon Rózsa**, Kolozsvári-utca 33. sz. a.

KOCSÁN JÁNOS

Ügyvédi irodáját
Uri-utca 24. szám alatt
megnyitotta.

Legelegánsabb

ruhákat készít
elsőrangú saját szövegekből is

Schwartz

és Rosenfeld

uri szabók, Beöthy Ödön-utca 29. sz.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u.: Lili bárónő, mérsékelt helyárakkal.
Vasárnap ste: Bajadér, ujdonság ötödször, bérleten kívül, premier helyárakkal.
Hétfő d. u.: Hálókocsik ellenőre, mérsékelt helyárakkal, 5 órai kezdettel.
Hétfő este: Román előadás.
Kedd d. u.: Fi-Fi, mérsékelt helyárakkal, fél 4 órai kezdettel.
Kedd este: Román előadás.
Szerda d. u.: Uj rokon, mérsékelt helyárakkal, 5 órai kezdettel.
Szerda este: Román előadás.
Csütörtök: Bajadér, ujdonság hatodszor A) bérlet 100. sz. premier helyárakkal.
Péntek: Bajadér, ujdonság 7-szer, B) bérlet 101. szám premier helyárakkal.
Szombat d. u.: Svihákok, mérsékelt helyárakkal.
Szombat este: Bajadér, ujdonság 8-szor bérleten kívül premier helyárakkal.
Vasárnap d. u.: Gyerekasszony, mérsékelt helyárakkal.
Vasárnap este: Bajadér, ujdonság 9-szer, bérleten kívül premier helyárakkal.
Hétfő: Váloperes hölgy, ujdonság először, bérleten kívül, premier helyárakkal.
A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Vasárnapi előadások. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a Lili bárónő, este pedig bérleten kívül a Bajadér-nak lesz az ötödik előadása premier helyárakkal.

— Bajadér. Zsufolt házak mellett került napnap után színre a legnagyobb sikerű operette, a Bajadér, mely a hét műsorán négyszer szerepel és pedig csütörtökön A) bérletben, pénteken B) bérletben, szombaton és vasárnap bérleten kívül. Mind a négy előadásban Pintér, Kovács, Tolnai, Gróf, Patantyus, Hetényi, Stoll, Kiss Gyula, Horváth Marietta és Homokai, Galambos játszik a főszerepeket. A Bajadér előadásait, tekintettel a költséges kiállításra, premier helyárak mellett tartják meg.

— Délutáni előadások. Tekintettel arra, hogy hétfőn, kedden és szerdán este román előadások lesznek a színházban, a magyar társulat csak délután tart előadást. Hétfőn délután a Hálókocsik ellenőre, kedden délután a Fi-Fi és szerdán délután a legújabb kedves humoru finom vigjáték, az Uj rokon lesz a színház műsorán. A Hálókocsik ellenőre és az Uj rokon délután 5 órai kezdettel kerülnek előadásra, míg a Fi-Fi, e nagyszerű táncos operette kedden fél 4 órai kezdettel kerül színre.

— Gyerekasszony. Vasárnap délután Pintér Böskével a címszerepben a Gyerekasszony, e kedves énekes parasztvigjáték lesz a színház műsorán mérsékelt helyárakkal.

MOZI

— A kétéletű ember az első pszichozanalitikus film, mely fantasztikus cselekmény keretében azt mutatja, hogy a legjobb ember is gonosz indulatokat rejt a tudat alatt s így mindenkiben egyidőben két lélek él. A tudat alatti itt külön emberi alakot ölt s borzalmas katasztrófába viszi a derék tudóst. Az izgalmas film, melynek főszerepét Conrad Veidt játsza, már csak ma és holnap látható a Dorian-filmszínházban.

— Ha nevetni akar sokat, nézze meg az Apolló mozgószínház kitűnő műsorát, „Maciste és a jávai nő”-t. Még csak két napig látható, vasárnap és hétfőn.

— A katolikus kör mozi vasárnap április 29-én nem tart előadást, mivel délután 5 órakor a Kath. Kör nagytermében Szent László-ünnepély lesz. Így mozielőadás csak május 6-án lesz ismét, amikor is a Mary Ann című regényes vigjáték, május 13-án pedig Verne Gyula szép regénye, a Némó kapitány kerül vászonra.

A városi vízvezeték és csatornázási üzem igazgatóságától.

Hirdetmény.

A városi vízvezeték és csatornázási üzem az 1923. év május 1-ével életbelépett felemelt lakbérjövődelem megállapítása céljából házbérvallemási iveket bocsájt ki.

E vállomási iveket az üzem alkalmazottai fogják május hó első napjaiban minden házhoz kikézesíteni s ugyancsak az üzem alkalmazottai fogják azokat folyó évi május 10-ig bezárólag a helyszínen beszélni, mely időpontig a háztulajdonosok vagy házgondnokok a bérlelőkkel egyetemesen tartoznak azok helyes kitöltéséről gondoskodni.

A vállomási iven feltüntetendő a legújabb lakbér törvény értelmében 1923. év május hó 1-ével életbelépő évi nyers házbérjövődelem, azokra a bérleményekre is, amelyek a törvény rendelkezései értelmében, a főbérlelők által kiadott albérletek folytán kerültek a háztulajdonosok bérleményéhez.

Fölvívjuk a háztulajdonosokat és a bérlelőket e vállomási iven pontos kitöltésére annál is inkább, mert ezek számszerű eredménye alapján fogja az üzem igazgatósága a százalékos vízdíjakat megállapítani.

Oradea-Mare, 1923. április 27.

Kőszeghy József
ügyvezető igazgató.

837

GUMMIKEREKU

SPORT KOCNIK

festett és nikkelezett, gyári árban kaphatók Strada Saguna Kapucinus utca 19

Eladó

Szép nagy te-
lek — esetleg
házzal. Értekez-
ni lehet Szacsavay-
utca 59. sz. alatt

Bródy

Rendesen tudja má,
hogy leggyorsabban
látogatni a
világot és minden
Kolozsvári, Brand-
ben és Békéscsabán
DEUTSCH & FIA
Intézménye
Palace (volt Pan-
sion) kávéház.

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsertakarók, függönyök hálósobák nagy választékban. Wertheimkasszák minden nagyságban, leszállított árak mellett.

Beck

és Benjamin

Strada Cogalniceanu (Várady Zs.-u.) 11. sz.
TELEFON 17-03. SZ.

Eladó:

- 1 Likör-készlet
- 2 csiszelt ágy-
aufsatz
- 2 „Hahn” elaj-
festmény
- 1 szép gobelin kép
- 1 Biedermeier tükör
- 3 pad

Humanitás

Sr. Alexandri (Teleky-
utca) 11 szám. Bejárat
a Dudek-utcában. 800

Perfect román-magyar

gép és gyorsíró

azonnal alkalmazást nyerhet. — Ajánlatok személyesen betérjesztendők a VÁROSI VILLAMOSMŰHÖZ.

Meghívó.*

a Léderer és Kálmán-léle szeszgyár és gőzmalom r. t. folyó évi május hó 9 én d. u. 3 órakor, a vállalat helyiségében tartandó

1922-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzleti évről és előterjesztés a nyereség felosztása iránt.
2. A zárszámadások, mérleg- és eredmény számlák bemutatása.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a nyereség hovaforrítása tárgyában.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság-nak adandó felmentvény.
6. Egy igazgatósági tag választása.
7. Esetleges indítványok.

Oradea-Mare, 1923. április 28.

838

Az igazgatóság.

*A közgyűlésen megjelenhetnek mindazon részvényesek, akik legalább 3 hóval a közgyűlés megtartása előtt nevékre írt részvényeket 3 nappal a közgyűlés előtt a vállalat pénztáránál letétele helyezik. A mérleg nyereség és veszteség-számla a vállalat irodájában folyó hó 30-tól kezdve megtekintésre rendelkezésre áll.

Eladó alkalmi vétel fekete luxus

kocsi bőrfedéllel, egy pár vadonatúj ló szerszám. — Megtekinthető Drobnyák Salen'a-Mare (Nagyszalonta), A'adi-ut 28.

A NAGYVÁRADI APRÓHIRDETÉSEI

Egy szöveg ára 1-30 lelei, vasárnapos hirdetések 3 lelei. — A legkisebb apróhirdetés ára 10 szöveg 15 lelei.

Levelezés

Leányok! Ki volna hajlandó huszonnyolc éves intelligens izraelita fiatal ember kíséretében Amerikába kimeni. Házasság nincs kizárva. Íroda Pável utca 5. 991

„Hűség”, „Magány”, „Igazgató”, „Házasság” jellegű levelek van a kiadásban, — kérjük átvenni. 993

Oktatás

Tanítót keresek azonnalra II és IV. zsidó lyceumista fiához, ki júniusban felelősséggel vizsgázott. Gelberger Sándor, Simian (Érsimjén). 976

GYORSÍRÁS
(magyar-német)
GÉPIRÁS
KÖNYVVITEL
12 év óta legjobban
DONÁT nál
Str. Gojdu (Beőhv)
Ödön-utca 30 szám
ELŐKÉSZÍTÉS
magánvizsgákra.

Lakás

Fiatalkor házaspár keres a központban csendesen burkolt szobát. Cimeket a kiadókba kérnek. 958

1500 lelei fizetnek bútorozott szobát konyha használatával. Lehet mellék utcában is. Cimet a Hegedűs Hirlap irodába kérek. 964

Lakás

Délutáni foglalkozást keres intelligens ember. Cimet a Hegedűs Hirlap irodába kér. 981

Okl. gazdatiszt keres állást. Timár utca 10. 935

Perfect gépirónő, ki németül ír, könyvelésben és egyéb összes irodai munkálatokban gyakorlott, állást keres. Vidékre is megy. Cimeket a kiadókba kér. 738

Két éves gyermek mellé megbízható kisasszonyt keresünk. Szigeti, Zöldfa-utca 1. 959

Korosabb vidéki orvos műveltebb házvezetőnőt keres, családias elbánás. Cím Hegedűs Hirlap irodában. 962

Jó fizetéssel szolid minden leányt keresek. Neuländer, Pece-utca 13. 950

Szobalányt, megbízható, komolyt és tisztát keres Komlós Aladár, Szaniszló utca 11. 975

Alkalmazást keres uriaszony, házvezetést, főzést, árusítást érti, falura is megy. Románul beszél. Cím a kiadókban. 955

Mindenes leány felvételtik Salamonnél, Kolozsvári-utca 33. sz. 979

Pénztár kezelésben járatos leány a nyári mozihoz felvételt. Román és német nyelvtudással előnyben. Jelentkezni Atlantik Filmgyárnál, Szalárdi utca 2. sz. 980H

Jó fizető szakácsnő, csakis jó bizonyítvánnyal, május 15-re keresetlik. Dr. Sor, Rákóczi utca 18. 981H

Házmasternek munkabíró házaspárt 1200 Leu fizetéssel, lakás, fűtés, világítással fogad. Parkszállá 985H

Kétféle család perfect szobaleányt keres. Cím a kiadókban. 991

Lakás

Egy kitűnő karban levő családi „Victoria” varrógép eladó. Gilányi-utca 21 felelelet balra. Ny

A Bunyitay ligetben egy ház szép udvarral eladó. Ügynököt nem díjazunk. Cím a kiadókban. 953

Gyerek üdülését jókarban levőt keresek megvételre. Cimeket a kiadókba vitalba. 954

Házak eladó. Házaiadással megbízásokat vállalunk. — **Kölcshőnőket** megszerezünk. Magánpénzeket jutalékkal kihelyezünk. Adásvételi Rtg. Parcul Traian 12. — Értékesítés délután. 5

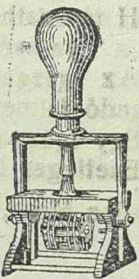
Ló-szerszámok

kecskék, fekete, sárga és valódi makkos csat tálal 4900 lelei, ipa 1200 lelei. Javításokat olcsón és jól készítek. **BRODY**

Nvárad, Szacsai-u. 59.

Hivatalok, intézetek, Kereskedők és iparosok figyelmébe!!

Mielőtt beszerezné

bélyegző

szükségletét, kérjen ajánlatot!

Rosenfeld Lipót

bélyegző gyárostól,

Strada Gsn. Mosolu

(Me. oy Mihály-u.) 1.

Ügynököt felveszek.

Eladó 2 drb. fekete márványasztal. Megtekinthető Polonkay József fűszerüzletében Str. Vlahut. (Szt. János-u. 28. 781

Eladó 18 személyes gyönyörű ebrosz szalvétával 3000 lei, Rákóczi-ut 30 jobbra Szász. 945

Porcellán készletét, ezüstöt, szőnyeget, fűhőnemét csak egy percentért bizományi eladásra elfogadok, Rákóczi-ut 30. jobbra. 918H

Kis esztergapadot megvételre keres Sunfield dombróműnyomda, Strada Vlahut. 29

Eladó férfi öltönyök Rákóczi-ut 30 jobbra. Szász 944

Álló óra új fekete 2 mtr. magas harang ütőes jutányosan eladó. Pospischil Testvérek kolozsvári utca 91. órák. 963H

Eladó 12 személyes ezüst borok stílus desszert evő készlet. Rákóczi ut 30. jobbra. 961

Jégszekrények perzsa és szmarna szőnyegek argaman szőnyegek, hencsertakark, vertheim kaszák minden nagyságban függönyök és hálósobák tülhalmozott rakítar véget minden elfogadható árgan kapható Beck és 2enjamin Str. Cogelniceanu 11 Várad Zsigmond-utca Telefon 1703 966H

Értékes, ritka és gazdagon illusztrált művészeti könyvek, sorozatos szép irodalmi munkák, műtértek antik könyvek (unikumok) régi metszetek, műlapok stb. olcsón eladó vagy más tárgyakért becserezhetők. Komoly érdeklődőknek címet megadja a kiadóhivatal. 943

Veszünk használt teniszraketteket, porcellánokat, régi porcelánokat veszünk, cserélünk. Rakettajavítás, porcellánok művészies javítása. Farkas áruház, Zöldfa-u. 5. 254

Raduciner és Gonda

ORADEA-MARE

Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 30

Nagybani elárutás: Gyékény 5, 4, 3 rőfőzők, mézárós és placi szatyorok, utazó és gazdasági kosarak, virág- és díszkosarak, kefék és fából készült háztartási cikkek. Kiváratra árjegyzéket bárhova küldök. 279

Gummirádlis

GYERMEK

KOCSIK

kaphatók megrendelésre is. — Használt kocsik javítását új gumikkal és huzattal olcsón készítem.

MÁTÉN FERENCZ

Bercsey György-u. 3. (Régi Menház-utca)

Emeletes bérház öt modern lakással (4-5 szobák) 500 ezer, Rákóczi-ut elfoglalható lakással 1 millió 200 ezer, Olasz központjában gyönyörű elfoglalható magánház 1 millióért eladó. Kisebb házakat is tudok és keresek. Várady István író, Lukács Gy. u. 34. (8-10 ig. 1-4 ig.) Telefon 17 28. 881

Stock motorek alkatrészek kaphatók, „Stabil” gépek, és felszerelések lerakata Nagyvárad. 970

Permetezők és alkatrészek érkeztek „Stabil” gépek és felszerelések lerakata Nagyvárad 971

Eladó egy kazán, gyorforraló 10 légkörös 81 m. tüzfűtővel. „Stabil” Nagyvárad. 972

Eladó masszív barokk hálósoba lőszőr matracal, tükrökkel. Nagyon olcsó szalon. Méteres hosszúságú struccollak, világoskék selyemfüggöny. Schildkraut legyező. Vado-natuj rózsaszínű selyemruha, világos szekrények. Vaságyak. Szabadság-u. 8 háztulajdonos. 987

Gyárlaknak alkalmas nagy faconabak olcsón eladó. Lukács Gy. utca 36. 977

Eladó 12 személyes és 6 személyes porcellán ebédlő zserszerv. 3 kis átjáró szőnyeg Weisz Gizi Nyomda utca 4. 47

Raktárról azonnal szállítható használt de teljesen jó karban levő teljes gőzműködő berendezés és különböző mosógépek, a legjutányosabb árban. „Stabil” Nagyvárad Telefon: 16-86. 969

Hálósoba modern, sürgősen eladó. Kardos, Regőle Ferdinand 17. 930

Varrógépet

ha jót és olcsót akar keressen fel bizalommal

kerékpárok

állandóan raktáron. Varrógépeket, kerékpárokat veszek, eladok eszeréket és ezekhez való alkatrészek állandóan kaphatók. — Javításokat szakszerűen eszközölök.

Konrád

műszerész, Baross-u. 10.

és Nagypiacz-tér sarok.

ismét magas árban veszek arany ezüst és briliáns tárgyakat

Klein

ékszeráruház

Avram Iancu

(Kossuth-u.) 4

Téglavető-utca 4. számú ház esetleg felerészben beültözhető lakással eladó. 872

Eladó ház, melyben üzlet is van. elfoglalható lakással, Körös utca 5. 992

Egy kivázt hintó és több függőlámpa eladó. Értekezni Hármast utca 1. sz. 993

Eladó urház Beöthy Ödön utca eljén 5 szobás elfoglalható lakással 400 ezer leiert. Kisebb magánház 145 ezer leiert a Réten. Szaniszló utcán urház 5 szobás elfoglalható lakással 600 ezer leiert. Teleky-után üzlet-ház elfoglalható lakással 260 ezer lei. Központban 7 szobás ur magánház, parkirozott udvarral 1 millió lei elfoglalható lakással. Ugyancsak eladó a Szacsai-utca 11. számú ház. Értekezhetni Feledi Sándornál, Szaniszló utca 63. szám. 13

Eladó szép antik beszélő fali óra, gramofon 30 lemezzel, egy lóra való teherkocsi Lakatos utca 17. 1. sz. lakás. 911

Zongora, fekete, rövid, kereszthúros eladó, Relics, Tizsa Kálmán tér 7. 987

Forgalmas üzlet szobával átadó. Eönyös házasságokat és seklőzhető olcsó házakat tud a „Glória” iroda, Damjanich-u. 13. üzletben. 986

Uradaiml javított ókrót június 1. átvételre keres Szikeay, Nagyvárad, Kálvária-u. 20. 934H

Egy ebédlő Lakatos-u. 22. szám alatt eladó: 988H

Eladó hét darab új ablak, megtekinthető Szent János-utca 45 Szababynél. 982H

Eladó 2 1/2-3 1/2 mtr perzsa szőnyeg Nagypiaczter 7. ügyvadi irodában. 951

Irodafalak, ajtók, ablak-szárnyak, matt toalett tükrök stét márvánnyalappal jutányosan eladók, Pável-utca 27., házfelügyelőnél. 942

Egy jó pedálos cimbalom eladó, Jókai-utca 8. 973

Amerikai harmónium, gyönyörű faragású eladó, Damjanich-u. 17. 974

Legújabb

divatlapok

kaphatók a

Hegedűs

Hirlap irodában

24% kamatra keresünk

magánpénzt teljes fedezettel. Adásvételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Értékesítés délután.

Filét, gobleint, himzést

jutányosan tanítok és munkát jutányosan vállallok. Cím Szent János-utca 82. 988

Jó házi koszt, délbén 3, este 2 tál étel bentéltetésre és házhoz kültve kapható 600 leiert. Szent János utca 82. 989

Eladó 4 szobás új magánház, elfoglalható lakással, ugyanott szalంగamitúra s egy fekete olcsó rövid zongora. Cím a Hegedűs Hirlap irodában. 919H

Utlevélekhez

bérletekhez legjutányosabban készítt fényképeket Zenker fényképész, Szaniszló utca 25. szám.

3 pár női harlányból 2 párt, 2 pár zoknijból 1 párt varr Gondáné, Damjanich utca 2.

Istállót keresek öt lóra. Cím a Hegedűs Hirlap irodában. 921H

Kocsi és autó tulajdonosok figyelmébe! Ha kocsiját vagy autóját szépen, tartósan akarja fényeztetni, úgy forduljon bizalommal Kiss János és Társa céghez, Teleki-u. 56, Nagyvárad, hol pontos és megbízható kiszolgálást kap a megrendelő. 946

Pilissé és gouvrvé munkák olcsón és jól készülnek Teleki u. 22. sz. a.

„Stabil” gépek és felszerelések lerakata, Nagyvárad, Nagypiaczter. Telefon: 16-86. Raktáron tart szőnyegeket, csapágyakat minden méretben. 913

30 lei egyszerű női inghimzés, nadrag, vánkoshuzat 50 lei. Függönyök és egyéb kímzések nagyon olcsón készülnek. — Tet-szesszerinti minták, monogramok stb. ingyen lesznek elődrukkolva. Kérjük a n. é. közönség támogatását Landeszmanné, Magyar-utca 23. 876

Ötvenezer lei magánpénz, kézi biztosíték ellenében, kisebb részletekben is azonnal megkapható. Iroda, Pável-utca 5. 948

Ingyen kap tőlünk mindenki értékes zeneműveket, aki Erdélyben, Bánáiban, Biharban vagy Máramarosban lakó zongorázó, hegedűs vagy bármilyen más hangszeren játszó egyének pontos címét (név foglalkozás, lakás) május 15-ig az alanti címre beküldi. Minden beküldött 10 címért három kottát küldünk. Egy feladó 40 címért többet nem küldhet be. A kották ajánlott portókölttségére 20 címig 3 lei, ezen felül 6 lei csatlólandó a beküldött jegyzékhez belyegben. A címek valódiságát szigorúan ellenőrizzük. Cím Lóbi Hirlap iroda (Hangszergyárnek, Timisoara. 960

24% kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezettel. Adásvételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Értékesítés délután.

Filét, gobleint, himzést jutányosan tanítok és munkát jutányosan vállallok. Cím Szent János-utca 82. 988

Jó házi koszt, délbén 3, este 2 tál étel bentéltetésre és házhoz kültve kapható 600 leiert. Szent János utca 82. 989

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.